

Stichting de Kempel

Jaarverslag 2019

Inhoudsopgave

BESTUURSVERLAG	4
1. ALGEMEEN	4
Voorwoord.....	5
Verslag van de Raad van Toezicht	6
De organisatie.....	9
Governance.....	10
2. ONDERWIJS	16
Bacheloropleiding.....	17
Instroom bacheloropleiding.....	17
Uitval in de opleiding	18
Bachelor rendement	19
Studentenoordeel	20
Masteropleiding.....	20
Instroom masteropleiding	20
Ontwikkeling masteropleiding Onderwijs & Technologie	20
Zij-instroomtraject.....	21
Projecten met overheidssubsidie/-bekostiging.....	21
Curriculumontwikkelingen	21
Inspecteur Hermans fonds	23
Samenwerking	23
Radiant lerarenopleidingen	23
Opleidingsnetwerk Samen Opleiden –van Peel tot Maas en Dommel tot Aa–.....	24
3. KWALITEITSAFSPRAKEN	25
Procesevaluatie 2019.....	26
Inhoudelijke evaluatie 2019	26
Project 1: Versterken van het pedagogisch handelen van lerarenopleiders.....	27
Project 2: Meer motivatie door het bevorderen van differentiatie	27
Project 3: Vergroten profileringsmogelijkheden binnen het curriculum	27
Project 4: Vergroten van zelfregulatie door het bevorderen van peer feedback.....	27
Project 5: Naar 100% beroepsregistratie.....	28
Onderwijsfaciliteiten.....	28
Projectmanagement	28

Financieel overzicht 2019	28
4. PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK	29
Organisatie van het onderzoek.....	30
Onderzoeksprofiel	30
Praktijkgerichtheid.....	30
Onderzoeksprojecten	30
Kennisbenutting.....	31
Impact.....	31
5. CONTRACTACTIVITEITEN.....	33
Voortgaande Professionalisering van leraren	34
Afstemmen en verbinden	34
Groei bekendheid	34
Groei # cursisten	34
Strategie.....	34
6. BEDRIJFSVOERING.....	35
Financiën.....	36
Toekomstverwachtingen	38
Sectorakkoord.....	41
Personeel	43
Huisvesting.....	47
Duurzaamheid	47
7. JAARREKENING.....	49
Algemene toelichting.....	50
Balans.....	54
Staat van baten en lasten	55
Kasstroomoverzicht	56
Vaste activa.....	57
Financiële vaste activa.....	58
Vorderingen.....	59
Effecten & Liquide middelen	60
Eigen vermogen	61
Voorzieningen & schulden.....	62
Kortlopende schulden.....	64
Niet uit de balans blijvende vorderingen	65

Niet uit de balans blijkende verplichtingen.....	65
Gebeurtenissen na balansdatum.....	65
Model G verantwoording subsidie	66
Overheidsbijdragen	67
Andere baten	68
Lasten.....	69
WNT-verantwoording	71
Financieel en buitengewoon	72
Bijlage I – Rechtspersoon.....	73
Bijlage II - Deelnemingen	75
7. OVERIGE GEGEVENS.....	76
Statutaire regeling inzake resultaatbestemming	77
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	78

BESTUURSVERLAG

1. ALGEMEEN

- Voorwoord
- Verslag van de Raad van Toezicht
- De organisatie
- Governance

Voorwoord

2019 was een memorabel jaar. Memorabel doordat dit jaar, naast ons streven naar inspirerend en goed onderwijs, in het teken stond van 150 jaar De Kempel. Een lustrumjaar dat is gevierd met allerlei (onderwijs gerelateerde) activiteiten, waarin de koningin op werkbezoek is geweest en wij voor de vijfde keer op rij het predicaat beste pabo van Nederland hebben mogen ontvangen.

2019 was ook het jaar waarin wij in gezamenlijkheid een verdere invulling hebben gegeven aan ons instellingsplan 'Ler(ar)en met lef'. In dit instellingsplan zijn drie speerpunten benoemd te weten realiseren van afstemming en verbinding, ontwikkelen van eigenheid en blijvende gerichtheid op ontwikkeling. Deze speerpunten zijn op instellingsniveau vertaald naar de thema's profilering, differentiatie en de pedagogische opdracht. Thema's die ook de input vormen voor onze aangepaste kwaliteitsafspraken.

Goed onderwijs kun je alleen realiseren door met en voor elkaar het onderwijs in te vullen. Dit is vooral de verdienste van de medewerkers van De Kempel en wij danken dan ook alle (extern) betrokkenen voor de passie, tomeloze inzet en behaalde resultaten.

Helmond, juni 2020

College van Bestuur

Marcel Lemmen en Robert Verbruggen

Verslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op de realisatie van goed onderwijs op Hogeschool de Kempel. Dit vanuit de overtuiging dat een kleine zelfstandige hogeschool voor de (grote) regio Helmond bijdraagt aan kwalitatief goede leraren basisonderwijs. Daarmee wordt een belangrijke maatschappelijke bijdrage in de regio geleverd. De branchecode goed bestuur hogescholen -nader uitgewerkt in een toezichtvisie, toezicht- en toetsingskader en informatieprotocol- is hierbij de leidraad.

In deze paragraaf legt de Raad verantwoording af over het jaar 2019.

Bijeenkomsten

In 2019 is de Raad van Toezicht vijf maal bijeengekomen. Daarnaast bezochten leden van de Raad enkele bijeenkomsten en activiteiten op De Kempel. In de vergaderingen van de Raad van Toezicht zijn de volgende onderwerpen besproken:

Financiën; zowel de jaarrekening 2018 als de begroting 2020 en de meerjarenraming 2020-2022 zijn na bespreking in de auditcommissie met een positief advies voorgelegd aan de voltallige raad en zijn ook goedgekeurd.

De begroting 2020 en meerjarenraming 2020-2022 kennen, in het kader van de afgesproken kwaliteitsimpuls, een (afnemend) negatief exploitatieresultaat.

Naar aanleiding van de meerjarenraming is het gesprek gevoerd over de wijze waarop de financiële cijfers worden gepresenteerd en besloten is om in de loop van 2020 intern een tweede wijze van presenteren toe te voegen zodat een beter zicht wordt verkregen op het exploitatieresultaat van de verschillende kostenplaatsen.

Onderwijs; In 2019 is stil gestaan bij de inrichting, opzet en instroomvarianten van de bacheloropleiding en bij de ontwikkeling van de masteropleidingen. Betreffende de bacheloropleiding is gesproken over de wijze waarop zorg wordt gedragen dat deze actueel en van kwalitatief hoog niveau blijft. De masteropleidingen zijn aan bod gekomen door de nog beperkte instroom en de voortgang van de ontwikkeling van de onbekostigde masteropleiding Onderwijs en Technologie. Deze laatste master, die in samenwerking met Radiantpartners is ontwikkeld, wordt eind 2019 (opnieuw) ter accreditatie voorgelegd.

Kwaliteitsafspraken; de kwaliteitsafspraken zoals ter beoordeling voorgelegd aan de NVAO zijn ingevuld conform de werkwijze die De Kempel hanteert bij het huidige instellingsplan: tijdens de koersdagen evalueren hoe de opgepakte items zijn ingevuld en mede op basis daarvan vaststellen wat de op te pakken punten zijn voor het jaar daarop. Dit betreft een kort cyclisch proces dat niet past bij de voor de kwaliteitsafspraken gevraagde detaillistische lange termijn insteek met als gevolg een negatieve beoordeling van de kwaliteitsafspraken.

Gegeven de substantiële bedragen die de komende jaren gemoeid zijn met de kwaliteitsafspraken is besloten onze werkwijze voor de kwaliteitsafspraken aan te passen. In de tweede helft van 2019 is gewerkt aan een tweede versie van de kwaliteitsafspraken conform gestelde eisen.

Begin juni 2020 zal de herstelbeoordeling plaatsvinden.

Medewerkersonderzoek; in 2019 is het tweejaarlijkse medewerkersonderzoek gehouden. De resultaten waren met een overall score van 8.¹ nog beter dan in 2017. Het rapport is besproken en enkele geselecteerde verbeterpunten zullen in de tweezijdige gesprekken met de medewerkers worden besproken.

Samenstelling

De samenstelling van de Raad van Toezicht is zodanig dat de toezichtstaak adequaat ingevuld kan worden. De leden nemen allen een onafhankelijke positie in ten opzichte van Hogeschool de Kempel. Op geen van de leden is 'de melding van strijdige belangen' van toepassing. Ook voor het College van Bestuur is naar het oordeel van de Raad 'de melding van strijdige belangen' niet van toepassing en zijn geen transacties bekend waarbij tegenstrijdige belangen van leden van het College van Bestuur hebben gespeeld.

De Raad van Toezicht bestond in 2019 uit de volgende personen:

- Chris Ermers
- Irene van Geel
- Ruud van Heugten
- Frank Swinkels
- Maarten de Veth

Nadere gegevens over de leden van de Raad van Toezicht en de bezoldiging zijn in de bijlagen terug te vinden.

De voorzitter van de Raad van Toezicht heeft periodiek overleg met de voorzitter van het College van Bestuur.

De commissies

De Raad van Toezicht kent twee commissies: de auditcommissie en de selectie- en remuneratie commissie. Bewust is niet gekozen voor een commissie onderwijs omdat onderwijs de kernactiviteit vormt van Hogeschool de Kempel en uit dien hoofde met de voltallige raad wordt besproken.

De auditcommissie

De auditcommissie is in 2019 tweemaal bijeen geweest. De jaarrekening 2018 is in het bijzijn van de externe accountant besproken en vervolgens voor de junivergadering van de Raad van Toezicht ter goedkeuring geagendeerd. In december heeft de auditcommissie de begroting 2020 en de meerjarenraming 2020-2022 besproken en met een positief advies aan de Raad van Toezicht voorgelegd.

In 2020 zal de auditcommissie de externe accountant vragen om een toelichting bij de controle van de jaarrekening 2019. Voor zover nu te overzien zijn de begroting 2021 en de meerjarenraming 2021-2023 de overige agendapunten voor 2020.

De selectie- en remuneratiecommissie

De selectie- en remuneratiecommissie heeft begin en eind 2019 de werkgeversgesprekken met de leden van het College van Bestuur gevoerd.

De bezoldiging van de leden van het College van Bestuur bevatten geen vooraf afgesproken variabele componenten, geen regelingen inzake een versnelde pensioenopbouw, geen regelingen inzake dichtung van eventuele pensioengaten en geen financiële dekkingen voor afvloeiingsregelingen.

Als gevolg van de wijziging van de Wet Normering Topinkomens heeft de voorzitter van het College van Bestuur een bezoldiging die net uitkomt boven de nieuwe norm. Afgesproken is dat deze bezoldiging wordt aangepast na afloop van zijn contract, in overeenstemming met de overgangsregeling.

Honorering Raad van Toezicht

De huidige beloning van de leden van de Raad Van Toezicht is in overeenstemming met de beloningscode. De vergoedingen zijn in de bijlagen terug te vinden.

Hogeschoolraad

De Raad van Toezicht heeft in 2019 tweemaal vergaderd met de Hogeschoolraad. Tijdens deze vergaderingen is onder meer gesproken over het jaarverslag 2018 van de Hogeschoolraad en het proces richting de formulering en inhoud van de kwaliteitsafspraken, zowel voor de eerste als tweede variant.

Dankwoord

De Raad dankt alle medewerkers van Hogeschool de Kempel voor hun grote inzet, betrokkenheid en de uitstekende resultaten in 2019. Resultaten om trots op te zijn, en die alleen kunnen worden bereikt door een uitstekende samenwerking zowel binnen de Kempel-organisatie, als ook met de diverse externe partners.

Helmond, juni 2020

Namens de Raad van Toezicht,

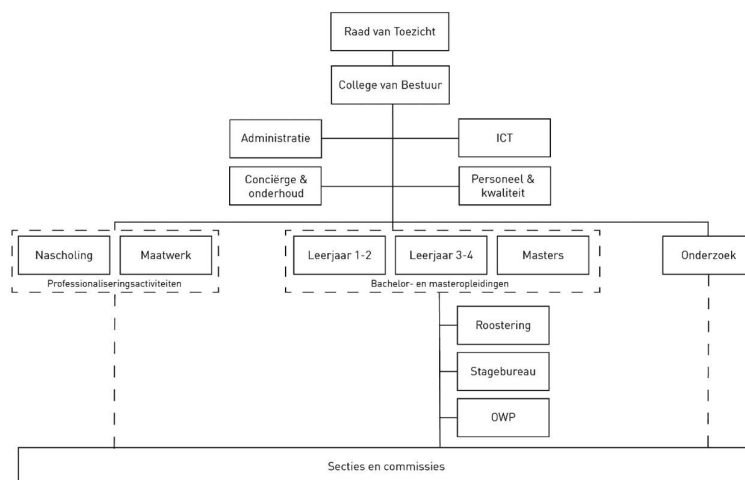
Ruud van Heugten, voorzitter

De organisatie

Hogeschool de Kempel is een educatief kenniscentrum voor de leraar basisonderwijs. Dit betekent dat wij de opleiding tot leraar basisonderwijs en voortgaande professionalisering voor de leraren basisonderwijs aanbieden. Dit doen wij vanuit de missie 'het opleiden van bekwame leraren' die is uitgewerkt in onze visie 'mensen verbinden die leren een warm hart toedragen'. Wij geloven in het positieve effect van de verbinding tussen mensen onderling en tussen mens en wereld waarbij als onderlegger de katholiek-christelijke traditie wordt ingezet.

De missie en visie worden uitgewerkt in instellingsplannen en voor deze periode is dit het instellingsplan 'leraren met lef', 2017-2022. Verderop in dit hoofdstuk wordt hier nader op ingegaan.

Organogram

Organogram Hogeschool de Kempel

Dit jaarverslag is opgesteld in de Nederlandse talen en bedragen worden in euro's weergegeven.

Kerngegevens

	2019	2018	2017
Studenten			
Inschrijvingen	832	800	769
Instroom propedeuse	260	262	235
Afgestudeerden	128	159	141
Medewerkers			
Aantallen	90	84	87
FTE	69,3	65,3	67,9
Ziekteverzuim	2,9%	4,7%	2,9%
Financieel resultaat (bedragen *€1000)			
Operationeel resultaat	-873	295	-258
Totaal resultaat	-833	341	-203

Kerngegevens Hogeschool de Kempel

	2019	2018	2017
Totaal aantal medewerkers	90	84	87
Mannen	33	33	37
Vrouwen	57	51	50
Onderwijspersoneel	61	56	59
Ondersteunend personeel	29	28	28
Totaal aantal arbeidsplaatsen (fte)	69,3	65,3	67,9
Mannen	29,4	28,9	32,7
Vrouwen	39,9	36,4	35,2
Onderwijspersoneel	46,2	42,6	45,9
Ondersteunend personeel	23,1	22,7	22,0
Ratio OP-OBP	2,00	1,88	2,09
Leeftijdsofbouw			
24 jaar en jonger	0	0	2
25 - 34 jaar	8	9	7
35 - 44 jaar	29	24	24
45 - 54 jaar	27	25	26
55 jaar en ouder	26	26	28

Kerngegevens personeel Hogeschool de Kempel

Governance

Hogeschool de Kempel staat als onderwijsinstelling midden in de maatschappij en wil zich naar belanghebbenden op transparante wijze presenteren op zowel het vlak van dialoog als het vlak van verantwoording. Hiermee is De Kempel in staat haar betekenis voor de samenleving te behouden en verder te versterken.

Het toezicht op het bestuur van De Kempel is ingericht conform de Branchecode Governance Hogescholen.

College van Bestuur

Het College van Bestuur van Hogeschool de Kempel bestaat uit twee personen. Zij is verantwoordelijk voor de realisatie van de doelstelling van de stichting uitgewerkt in missie, visie, strategisch beleid en doelstellingen. De taken en bevoegdheden van de leden van het College van Bestuur zijn vastgelegd in statuten en een bestuursreglement.

De samenstelling en taakverdeling van het College van Bestuur per 31 december 2019 is als volgt;
De heer drs. R.J.G.M. Verbruggen MBA, Voorzitter College van Bestuur. Portefeuilles: financiën, huisvesting, facilitaire zaken, personeel, ICT, externe contacten, public relations, medezeggenschap en informatievoorziening.

De heer drs. M.J.J. Lemmen, Lid College van Bestuur. Portefeuilles; initieel en post initieel onderwijs, onderzoek, kwaliteitszorg, externe contacten en public relations.

Raad van Toezicht

De taak van de Raad van Toezicht is het houden van toezicht op het College van Bestuur van De Kempel en de algemene gang van zaken betreffende De Kempel. De taken, bevoegdheden en profielkenmerken zijn vastgelegd in statuten, het reglement bestuursraad en de toezichtvisie.

Medezeggenschap

De medezeggenschap is vastgelegd in een reglement, dat voldoet aan de hiervoor geldende wettelijke eisen. De Hogeschoolraad bestaat uit vier personeelsleden en vier studenten. Gegeven de grootte van de organisatie is ervoor gekozen de opleidingscommissie te integreren met de Hogeschoolraad.

De Hogeschoolraad heeft zich in 2019 met name beziggehouden met toetsing, studentenstatuut, OER, begroting 2020, meerjarenraming 2020-2022, jaarverslag 2018, het personeelsbeleid en de kwaliteitsafspraken.

Horizontale verantwoording

De Kempel kent vele vormen van dialoog en verantwoording. Horizontale verantwoording vindt met name plaats via de veldcommissie schoolbesturen (doen wij de goede dingen?), de werkveldcommissie (doen wij de dingen goed?), bijeenkomsten voor bijvoorbeeld mentoren en uiteraard ook via individuele contacten, het tijdschrift *Dialoog* en nieuwsbrieven.

De Kempel participeert in het traject Studie in Cijfers. Dit betekent dat op landelijk niveau per opleiding een aantal kerncijfers op gestandaardiseerde wijze worden gepubliceerd. Cijfers die een aankomend student de mogelijkheid geven zinvolle vergelijkingen tussen opleidingen te maken.

Klachten en beroep

Onderdeel van de governance is de mogelijkheid tot indienen van klachten, melding van misstanden en contact met vertrouwenspersonen. In 2019 heeft geen enkele student of collega contact gezocht met een van de twee vertrouwenspersonen. In 2019 zijn ook geen klachten ontvangen van onze studenten.

Risicomanagement

De belangrijkste mogelijke risico's zijn in kaart gebracht en hiervoor zijn beheersmaatregelen genomen en verantwoordelijkheden benoemd. Geregeld wordt de stand van zaken hieromtrent doorgenomen. Hieronder worden de drie belangrijkste risico's weergegeven.

Risico 1: Ontwikkeling studentenaantallen

Met een beperkt opleidingsaanbod kan een substantiële daling dan wel stijging van het aantal studenten een grote impact hebben op de bedrijfsvoering.

Na een periode waarin het arbeidsmarktperspectief van afgestudeerden beperkt was is het tij in sneltreinvaart gekeerd en is in de regio sprake van krapte en staan tekorten voor de deur. Hiermee is het nu starten met een opleiding tot leraar basisonderwijs aantrekkelijk. Tegelijkertijd leidt deze krapte tot een scherpere afweging voor leraren basisonderwijs voor het al dan niet invullen van voortgaande professionalisering en dat betreft met name langere scholingstrajecten.

De Kempel streeft naar verbondenheid van de medewerkers en uit dien hoofde naar een beperkte flexibele schil. Bijna alle medewerkers hebben een contract voor onbepaalde tijd, elf medewerkers hebben een contract voor bepaalde tijd waarvan vijf met uitzicht op een contract voor onbepaalde tijd.

Risico 2: Goede naam en faam

Met de keuze voor een focus op (de opleiding tot) de leraar basisonderwijs is de goede naam van De Kempel -gebaseerd op kwaliteit en gezamenlijkheid- zeer belangrijk. Een goede naam die in de

afgelopen jaren is opgebouwd en leidt tot een (redelijk) constante stroom van studenten in zowel de opleiding tot leraar basisonderwijs als de voortgaande professionalisering.

Deze goede naam kan op meerder manieren in het geding raken. Hierbij kan worden gedacht aan (kwaliteits)incidenten in het curriculum en bij toetsing (bewaking vindt plaats via accreditatie en het in gebruik zijnde kwaliteitssysteem, waarbij ook gebruik wordt gemaakt van externe deskundigen) en aan ICT-afhankelijkheid en -veiligheid (bewaking hiervan vindt plaats via zorgvuldige beveiliging en implementatie en actualisatie van bestaande wetgeving zoals de AVG).

Risico 3: Onvoorziene gebeurtenissen

De laatste belangrijke categorie risico's betreffen risico's waar wij geen of beperkte invloed op kunnen uitoefenen. Dit betreft bijvoorbeeld risico's als brand, nieuwe vormen van bekostiging en sinds kort ook het risico van een pandemie (COVID-19). Risico's die grote invloed kunnen hebben op de bedrijfsvoering en waar het denken in scenario's behulpzaam is om, indien het risico plaatsvindt, snel te kunnen acteren en de gevolgen zo beperkt mogelijk te houden.

Bovenstaande risico's kunnen leiden tot een (structurele) daling van de instroom. Een daling die, gegeven de t-2 bekostiging, op termijn leidt tot lagere inkomsten. Opvang hiervan vindt plaats door de flexibele schil bestaande uit externe stagebegeleiders en surveillanten af te bouwen.

Notitie 'helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs'

De Kempel past de notitie 'helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs' toe. Dit betekent dat De Kempel:

1. geen onderwijs heeft uitbesteed;
2. alleen investeringen doet in private activiteiten, zijnde nascholing, die een relatie hebben met de kernactiviteiten onderwijs, onderzoek en kennisoverdracht. Deze activiteiten worden kostendekkend uitgevoerd;
3. studenten alleen in aanmerking laat komen voor een getuigschrift indien hier tegenover substantiële inspanningen van De Kempel staan;
4. geen buitenlandse studenten kent die in het kader van uitwisseling voor bekostiging in aanmerking worden genomen;
5. geen studenten kent die niet zelf hun collegegeld hebben betaald dan wel via een afgegeven machtiging derden hun collegegeld hebben laten betalen;
6. geen studenten kent die een of enkele modules volgen die niet gericht zijn op het behalen van het bachelorsdiploma;
7. geen studenten heeft die een andere opleiding volgen dan waarvoor is ingeschreven;
8. geen maatwerktrajecten verzorgt anders dan voor nascholing. Cursisten vallend onder nascholing worden nooit ingeschreven als student en betalen een kostendekkend cursusgeld;
9. niet van doen heeft met bekostiging van kunstonderwijs.

Delen van het Kloostergebouw worden structureel en kostendekkend verhuurd aan twee onderwijsorganisaties waarmee inhoudelijke samenwerking vorm wordt gegeven in meet-to-create. In het verslagjaar zijn geen publiek-private arrangementen afgesloten en is ook geen sprake van het doorlopen van eerder afgesloten arrangementen.

In 2019 is uit een onderzoek van de onderwijsinspectie gebleken dat een ICT-investering bedoeld voor de nascholing per abuis is betaald vanuit publieke middelen. Dit is rechtgetrokken in de

jaarrekening 2019 en intern is de wijze van administreren aangepast teneinde dit soort fouten in de toekomst te voorkomen.

Conform artikel 7.51 WHW heeft De Kempel een profileringsfonds. De regeling in deze beschrijft op welke wijze en onder welke voorwaarden een student hiervoor in aanmerking kan komen. Een verzoek wordt via de decaan ingediend bij de commissie financiële ondersteuning studenten, die hieromtrent het College van Bestuur adviseert. In 2019 is geen enkele keer een verzoek gedaan voor een tegemoetkoming uit het profileringsfonds.

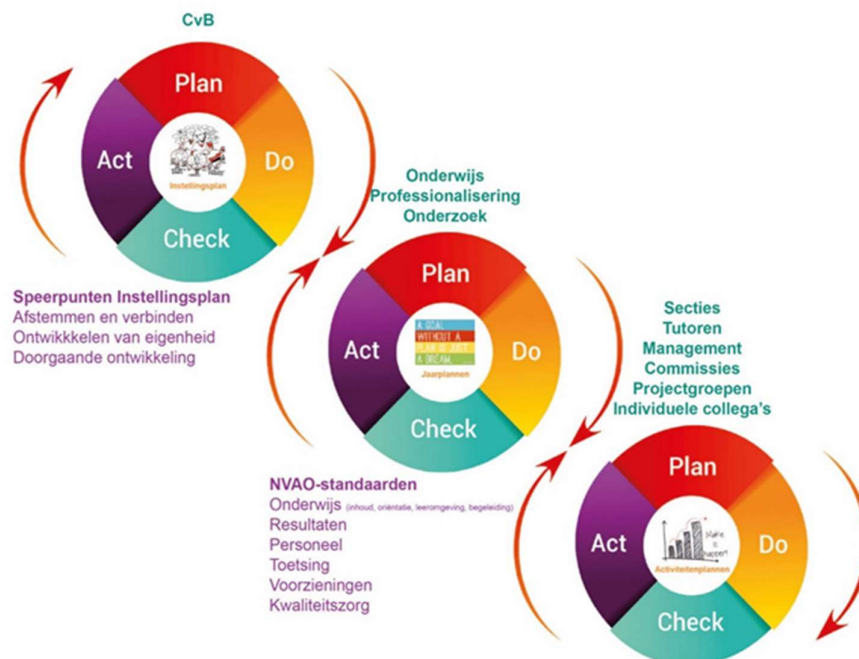
Overzicht uitkeringen Profileringsfonds

Omschrijving	Aantallen studenten	Totaal van de toekenningen	Gemiddelde hoogte van de toekenningen	Gemiddelde duur van de toekenningen
Studenten in overmachtssituaties Ziekte, functiebeperking, familieomstandigheden, mantelzorg of niet- studeerbare opleidingen	Aanvragen0 Toewijzingen0	€ 0,-	€ 0,-	n.v.t.
Bestuurders van studie- of studenten- verenigingen of MR	Aanvragen0 Toewijzingen0	€ 0,-	€ 0,-	n.v.t.
Overige categorieën Prestaties op het gebied van sport of cultuur, fin. steun aan niet-EER studenten, uitgaande beurzen e.a.	Aanvragen0 Toewijzingen0	€ 0,-	€ 0,-	n.v.t.

Planning- & controlcyclus

Binnen het systeem van kwaliteitszorg onderscheiden we plannen op drie niveaus: a) het instellingsplan (niveau College van Bestuur), b) de jaarplannen (niveau opleidingsmanagement) en c) de activiteitenplannen (niveau secties en commissies).

Jaarlijkse kwaliteitscyclus Hogeschool de Kempel

Het instellingsplan

In het instellingsplan 2017-2022 verwoorden we onze ambitie om 'Leraren met Lef' op te leiden door 'Leren met Lef' mogelijk te maken. Beide zaken komen terug in de titel van het instellingsplan: 'Le(ra)ren met Lef'. Het instellingsplan is tot stand gekomen door het beantwoorden van de volgende vragen:

1. Welke (in- en externe) kaders zijn relevant en een gegeven voor Hogeschool de Kempel?
2. Welke ontwikkelingen (op macro-, meso- en microniveau) zijn relevant voor de wijze waarop Hogeschool de Kempel zich in de periode 2017-2022 wil ontplooiën?
3. Waarin wil Hogeschool de Kempel dat een afgestudeerde Kempelstudent zich onderscheidt?

Het uiteindelijk opgeleverde instellingsplan zien we als de start van een gezamenlijke reis richting ambitie: le(ra)ren met lef. Drie speerpunten (realiseren van afstemming en verbinding, ontwikkelen van eigenheid en gerichtheid op ontwikkeling) met bijbehorende strategische doelen geven op hoofdlijnen richting aan deze ambitie. Op hoofdlijnen, zodat er voldoende ruimte blijft voor secties en medewerkers om concreet gestalte te geven aan de geformuleerde ambitie.

Tijdens de Koersdagen (minimaal twee per jaar) wordt aandacht besteed aan de wijze waarop en mate waarin de ambities uit het instellingsplan op instellingsniveau gerealiseerd zijn en kunnen worden. Dit laatste door het formuleren van opdrachten en/of projecten met beoogde opbrengsten, die de basis vormen voor de jaarplannen.

Jaarplannen

In jaarplannen worden opdrachten/projecten geformuleerd op organisatieniveau en gepresenteerd in een overzichtstabel met de volgende informatie:

- NVAO-standaard; Koppeling van de opdracht, c.q. het project aan een standaard uit het (uitgebreide) accreditatiekader van de NVAO
- Verantwoordelijk orgaan; Toebedeling van de opdracht, c.q. het project aan geleding uit het management, vaksecties, tutoeren, commissies of projectgroepen
- Beoogde opbrengst; Formulering van de verwachte, c.q. beoogde opbrengst
- Verantwoordelijk persoon; Naam van de persoon die verantwoordelijk is voor uitwerking van de opdracht, c.q. het project in een activiteitenplan
- Relatie met instellingsplan; Relatie tussen de opdracht, c.q. het project en indicator(en) uit het instellingsplan
- Kwaliteitsafspraken; Relatie tussen de opdracht, c.q. het project en een thema van de kwaliteitsafspraken.

De jaarplannen worden opgesteld door het management voorafgaand aan de start van een studiejaar en iedere opdracht/project wordt toegewezen aan een verantwoordelijk orgaan (en verantwoordelijk persoon). Dit orgaan is verantwoordelijk voor de operationalisering van de opdracht, c.q. het project in een activiteitenplan.

Activiteitenplannen

In een activiteitenplannen wordt een opdracht/project, inclusief beoogde opbrengst, geoperationaliseerd in een SMART-doel en bijbehorende inspanningen. Aan het eind van het studiejaar evalueert het verantwoordelijk orgaan proces en product (check) en worden voorstellen geformuleerd voor doorontwikkeling of verduurzaming. Deze voorstellen vormen input voor het opstellen van een nieuw jaarplan voor het management.

In control statement

De geringe omvang van De Kempel begrenst de mogelijkheden tot het volledig beheersen van alle onderscheiden risico's. Een zorgvuldige vormgeving en uitvoering van governance biedt een goede basis voor risicomanagement en het College van Bestuur is dan ook van mening dat Hogeschool de Kempel een afdoende effectief systeem van risicobeheersing tot stand heeft gebracht in relatie tot de doelstellingen van de hogeschool.

2. ONDERWIJS

- Bacheloropleiding
- Masteropleidingen
- Zij-instroomtraject
- Projecten met overheidssubsidie /-bekostiging
- Curriculumontwikkeling
- Inspecteur Hermans fonds
- Samenwerking

Bacheloropleiding

Instroom bacheloropleiding

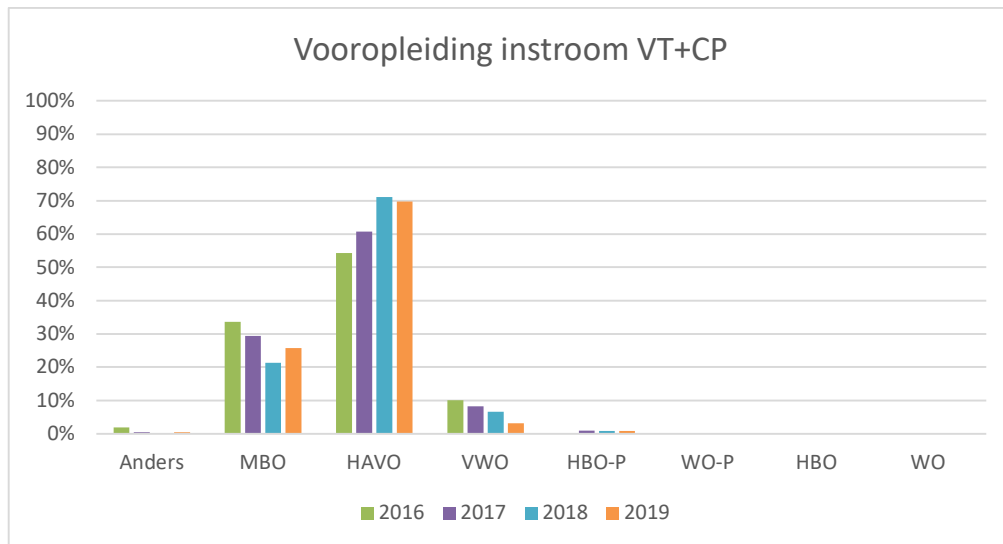
Het aantal studenten dat in het studiejaar 2019-2020 gestart is met de voltijdopleiding tot leraar basisonderwijs in de reguliere voltijdopleiding en in de academische opleidingsvariant (het Challenge Program) is 2% lager dan het aantal instromende studenten in het daaraan voorafgaande studiejaar. De instroom in de deeltijdvariant (35 studenten) is licht gestegen ten opzichte van de instroom in het jaar daarvoor (33 studenten). Voor zowel de instroom in de voltijd- als in de deeltijdopleiding geldt dat deze voor het studiejaar 2019-2020 boven de ambitienorm ligt (instroom voltijd: > 200, instroom deeltijdopleiding: > 20 studenten).

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bachelor totaal	776	731	754	769	790	814
Bachelor instroom jaar 1	257	167	231	235	262	260
Bachelor instroom man	62	36	62	70	70	74
Bachelor instroom vrouw	195	131	169	165	192	186
Bachelor instroom man	24%	22%	27%	30%	27%	28%
Bachelor instroom vrouw	76%	78%	73%	70%	73%	72%
Bachelor voltijd totaal	674	611	616	612	624	648
Bachelor voltijd instroom jaar 1	215	135	181	178	207	202
Bachelor voltijd instroom man	56	30	46	52	56	57
Bachelor voltijd instroom vrouw	159	105	135	126	151	145
Bachelor voltijd instroom man	26%	22%	25%	29%	27%	28%
Bachelor voltijd instroom vrouw	74%	78%	75%	71%	73%	72%
Bachelor deeltijd totaal	51	55	62	75	89	82
Bachelor deeltijd instroom jaar 1	17	6	23	31	33	35
Bachelor deeltijd instroom man	3	2	6	9	5	7
Bachelor deeltijd instroom vrouw	14	4	17	22	28	28
Bachelor deeltijd instroom man	18%	33%	26%	29%	15%	20%
Bachelor deeltijd instroom vrouw	82%	67%	74%	71%	85%	80%
Bachelor Challenge Program totaal	51	65	76	82	77	84
Bachelor Challenge Program instroom jaar 1	25	26	27	26	22	23
Bachelor Challenge Program instroom man	3	4	10	9	9	10
Bachelor Challenge Program instroom vrouw	22	22	17	17	13	13
Bachelor Challenge Program instroom man	12%	15%	37%	35%	41%	43%
Bachelor Challenge Program instroom vrouw	88%	85%	63%	65%	59%	57%

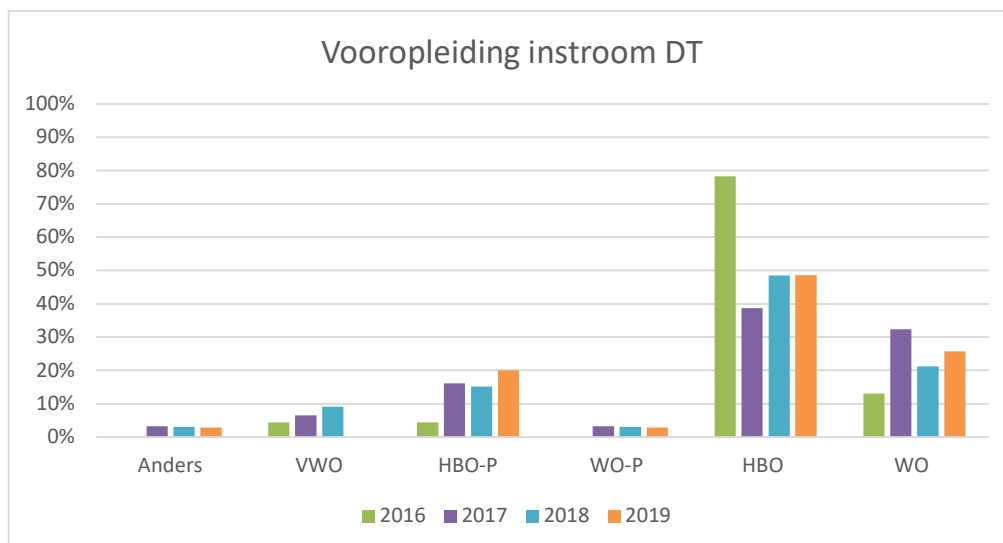
Aantal ingeschreven studenten op 1 oktober van het betreffende studiejaar

De vooropleiding van studenten die instroomden in de voltijdopleiding (reguliere opleiding en het Challenge Program) is vergelijkbaar met de instroom in de voorafgaande jaren (zie tabel hieronder). Opvallend daarbij is de daling van het percentage studenten met een vwo-vooropleiding. In 2016 beschikte nog 10% van de instromers over een vwo-vooropleiding, in 2019 gold dit nog slechts voor 3% van de instromende studenten.

De verkorte deeltijdopleiding van Hogeschool de Kempel is toegankelijk voor studenten met een hbo- of wo-bachelor. Studenten die beschikken over een vwo-diploma of een propedeutisch getuigschrift van een hbo- of wo-opleiding worden, na het succesvol doorlopen van een assessment, toegelaten. In 2019 kon 74% van de instromers rechtstreeks starten met de verkorte deeltijdopleiding op basis van hun vooropleiding, 26% is gestart na het succesvol doorlopen van het toelatingsassessment.

Vooropleiding instromers voltijdopleiding

Vooropleiding instromers deeltijdopleiding

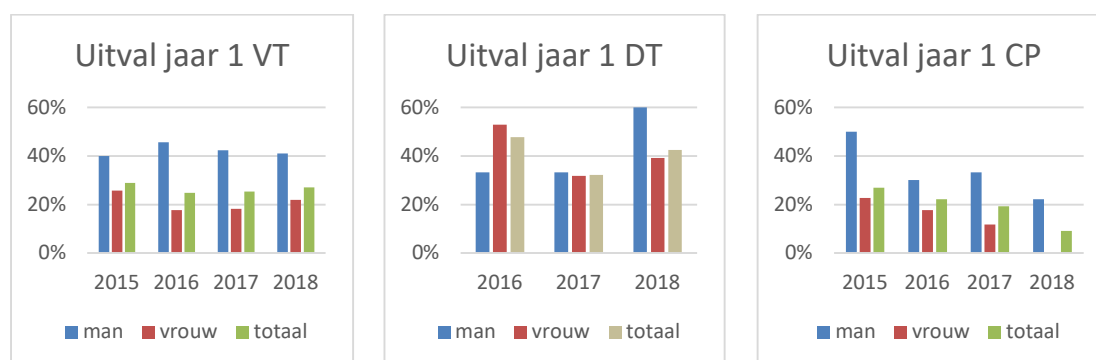
Uitval in de opleiding

Door het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten in het voortgezet onderwijs, open dagen, meeloopdagen (ook voor specifieke doelgroepen zoals bijvoorbeeld mbo-studenten), voorscholingsaanbod (ten behoeve van het succesvol afronden van de landelijke toelatingstoetsen) en een Kempelintake beogen we aspirant studenten zo adequaat mogelijk voor te bereiden op de opleiding en het beroep en hiermee uitval van studenten zoveel mogelijk te beperken. De Kempel hanteert een norm van maximaal 30% uitval in het eerste studiejaar van de voltijdopleiding. Voor het cohort 2017 geldt dat de uitval zowel in de reguliere voltijdopleiding (27%) als in het Challenge Program (9%), onder deze norm ligt.

Zorgelijk blijft het percentage mannelijke studenten dat uitvalt in het eerste studiejaar van de opleiding (41%) ten opzichte van het percentage vrouwelijke studenten (17%) dat de opleiding verlaat. Een van de mogelijke verklaringen kan gevonden worden in de constatering dat de mannelijke studenten die uitvallen moeite lijken te hebben met de overgang van het voortgezet

onderwijs naar het hoger onderwijs. Tegenvallende resultaten in het eerste semester kunnen dan leiden tot het niet meer kunnen voldoen (of denken niet meer te kunnen voldoen) aan de BSA-norm met een afwijzend advies studieadvies tot gevolg. In het studiejaar 2019-2020 wordt gewerkt met een aangepaste BSA-norm die, naar verwachting, meer recht zal doen aan studenten met de hierboven genoemde 'opstartproblemen' en zal leiden tot een lager uitvalpercentage bij met name mannelijke studenten.

Van oudsher ligt het uitvalpercentage in de deeltijdopleiding in het eerste studiejaar hoger dan in de voltijdopleiding. De belasting door een combinatie van studie met werk en/of een gezinssituatie is veelal de factor die bij deeltijdstudenten leidt tot het staken van de studie. Tijdens voorlichtingsmomenten en intakeproces wordt getracht een zo reëel mogelijk beeld te schetsen van de geschatte studiebelasting.

Uitval in jaar 1 van de reguliere voltijdopleiding en het Challenge Program

Bachelor rendement

Voor de berekening van het bachelor rendement tellen de studenten mee die zijn gestart binnen de voltijdopleiding en die in het cohortjaar eerstejaarsstudent in het hoger onderwijs waren. Het aandeel studenten dat vervolgens op Hogeschool de Kempel binnen vijf jaar het diploma behaalt, vertegenwoordigt het bachelor rendement.

Onderstaande tabel toont het bachelor rendement voor de cohorten 2010 tot en met 2014. De Kempel hanteert voor het bachelor rendement in de voltijdopleiding een norm van 65%.

Bachelor rendement	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Voltijd	59,7%	54,6%	58,9%	60,2%	66,8%

Bachelor rendement voltijdopleiding

Vanaf cohort 2014 hanteert Hogeschool de Kempel een overgangsnorm in de eerste drie leerjaren van de voltijdopleiding. Studenten dienen een minimaal aantal studiepunten te behalen om door te mogen naar het volgende leerjaar. Studenten die niet voldoen aan deze norm in het eerste leerjaar krijgen een bindend afwijzend studieadvies (BSA) en dienen de opleiding te beëindigen¹. Studenten die in het tweede en/of derde leerjaar niet voldoen aan de overgangsnorm krijgen een begeleidingstraject aangeboden om de opgelopen achterstand weg te werken. De studenten kunnen naast dit begeleidingstraject een passend pakket van aanvullende modules en/of profileringen samenstellen, zodat een betekenisvol en studeerbaar studiejaar geborgd wordt. Studenten ervaren deze maatregel als stimulans om in het studiejaar waarin ze doubleren toch voldoende studiepunten te behalen. De groep studenten die daadwerkelijk doubleert is in twee categorieën te verdelen. Enerzijds een groep studenten die daadwerkelijk in staat is om de achterstand weg te werken, anderzijds een groep

¹ Vanaf cohort 2019-2020 geldt dat het bindend afwijzend studieadvies op basis van studiepunten is komen te vervallen. Studenten die niet voldoen aan de norm krijgen een begeleidingstraject aangeboden om de opgelopen achterstand weg te werken.

studenten waarbij de problematiek in studie en/of privé-situatie dermate complex is dat de achterstanden ongewijzigd blijven en/of studenten het signaal voor doublure aangrijpen als reden om de studie te staken.

Studentenoordeel

In de Nationale Studentenenquête (NSE) geven hbo- en wo-studenten hun mening over hun studie en onderwijsinstelling. In 2019 is de enquête niet afgenomen omdat de betrouwbaarheid niet gegarandeerd kon worden (door factoren die samenhangen met de nieuwe privacywetgeving). Onderstaande tabel toont de resultaten van de afname van de NSE in 2018, in vergelijking tot het landelijk gemiddelde van de opleidingen tot leraar basisonderwijs. Mede op basis van de NSE is Hogeschool de Kempel door de Keuzegids HBO voor 2020 voor het vijfde jaar op rij uitgeroepen tot beste pabo van Nederland.

	De Kempel	Landelijk (pabo)
Studenttevredenheid	4.5	3.8
Sfeer	4.7	4.3
Inhoud	4.2	3.6
Algemene vaardigheden	4.2	3.8
Praktijkgericht onderzoek	4.0	3.6
Vorbereiding beroepsloopbaan	4.5	4.2
Docenten	4.3	3.7
Studiebegeleiding	4.3	3.7
Toetsing en beoordeling	4.1	3.5
Informatievoorziening	4.0	3.5
Studierooster	4.0	3.4
Studielast	3.8	3.2
Groepsgrootte	4.3	3.9
Stage en opleiding	4.2	3.5
Stage ervaring	4.5	4.2
Studiefaciliteiten	4.2	3.8
Kwaliteitszorg	3.9	3.3
Uitdagend onderwijs	4.0	3.5
Internationalisering	3.4	3.2

Resultaten Nationale Studentenenquête 2018

Masteropleiding

Instroom masteropleiding

In het studiejaar 2019-2020 zijn 8 studenten gestart met de Master Passend Meesterschap (MPM). 10 studenten (100%) zijn doorgestroomd naar het tweede studiejaar van deze opleiding. De, in samenwerking met Radiantpartners ontwikkelde, master is in juli 2017 geaccrediteerd door de NVAO en wordt vanaf het studiejaar 2018-2019 aangeboden op Hogeschool de Kempel. De tweejarige Master Passend Meesterschap is bedoeld voor leraren die zich willen ontwikkelen tot kritische professionals met een krachtige visie op verschillen. Leraren die hun onderwijs kunnen afstemmen op de kansen en mogelijkheden van ieder kind.

Ontwikkeling masteropleiding Onderwijs & Technologie

De Master Onderwijs en Technologie (MOT) wordt eveneens in Radiantverband ontwikkeld en is bedoeld voor leraren uit het primair- en voortgezet onderwijs en middelbaar en hoger beroeps-onderwijs, die zich willen ontwikkelen tot kritische professionals met een krachtige visie op toekomstige (technologische) ontwikkelingen binnen het onderwijs. Deze nieuwe master zou, na het succesvol doorlopen van de Toets Nieuwe Opleiding, in september 2020 starten. Het Covid-19 virus heeft deze planning doorkruist en deze opleiding zal nu in september 2021 starten.

Zij-instroomtraject

Aansluitend bij het verzoek van het ministerie van OCW om maatregelen en projecten te ontwikkelen voor de aanpak van het lerarentekort heeft Hogeschool de Kempel, mede op verzoek van de schoolbesturen uit de regio, een opleidingstraject voor zij-instromers in het beroep ontwikkeld. Dit zij-instroomtraject biedt werkgevers de mogelijkheid om werknemers met een afgeronde hbo- of wo-bachelor te werven die via een geschiktheidsonderzoek en een daaropvolgend verkort scholings-traject een bevoegdheid verkrijgen als leraar in het (speciaal) basisonderwijs. Gedurende de scholingsperiode zijn studenten in het zij-instroomtraject middels een benoeming bij een school-bestuur actief werkzaam in het primair onderwijs. Het opleidingstraject heeft instroommogelijk-heden in februari en september. In februari 2019 zijn 5 kandidaten gestart met het zij-instroom traject. In september 2019 zijn 2 kandidaten gestart.

Projecten met overheidssubsidie/-bekostiging

In 2019 is verder invulling gegeven aan twee gesubsidieerde projecten: 'Professionalisering Muziek-onderwijs Pabo' en het 'Opleidingsnetwerk Samen Opleiden'.

In 2017 is een subsidieaanvraag ingediend bij het Fonds voor Cultuurparticipatie in het kader van de regeling 'Professionalisering Muziekonderwijs Pabo'. Deze regeling beoogt een bijdrage te leveren aan een duurzame verankering van kwalitatief goed muziekonderwijs op de pabo's in Nederland. Het door Hogeschool de Kempel ingediende en goedgekeurde project kent een looptijd tot 31 augustus 2020 en wordt in samenwerking met het conservatorium in Tilburg uitgevoerd.

In het 'Opleidingsnetwerk Samen Opleiden - van Peel tot Maas en Dommel tot Aa -' willen de scholen van zeven schoolbesturen primair onderwijs in de regio Peel en Maas en Dommel en AA en Hogeschool de Kempel samen zorgdragen voor het opleiden van (aanstaande) leraren basisonderwijs. Kernpunten daarbij zijn samen opleiden, samen begeleiden, samen beoordelen en samen onderzoeken en ontwikkelen. Het opleidingsnetwerk is in 2019 door de NVAO getoetst op de vereiste basiskwaliteit. Op basis van het positieve advies van het panel heeft de minister van OCW besloten dat het opleidingsnetwerk in aanmerking komt voor de (reguliere) Regeling tegemoet-koming kosten opleidingsscholen.

Curriculumontwikkelingen

In 2019 is verder invulling gegeven aan het instellingsplan 2017-2022 van Hogeschool de Kempel met als titel 'Le(ra)ren met Lef'. In dit instellingsplan worden drie speerpunten benoemd:

1. Realiseren van afstemming en verbinding;
2. Ontwikkelen van eigenheid;
3. Blijvende gerichtheid op ontwikkeling.

Deze speerpunten geven mede richting aan de (door)ontwikkeling van het curriculum van de bachelor- en masteropleiding. Tijdens Koersdagen (een drietal in 2019) wordt expliciet aandacht besteed aan de wijze waarop invulling gegeven wordt aan deze speerpunten en hoe deze vormgegeven kunnen worden aanhakend bij de ambitie van Hogeschool de Kempel. Hieronder wordt een aantal ontwikkelingen beschreven dat illustratief is voor de concretisering van deze ambitie en speerpunten.

Speerpunt 'Realiseren van afstemming en verbinding'

- *Versterken van het pedagogisch handelen*

Tijdens de Koersdag in april 2019 zijn medewerkers met elkaar in gesprek gegaan over de

begrippen en vragen die centraal staan bij het geven van invulling aan de pedagogische opdracht van Hogeschool de Kempel als opleidingsinstituut. Dit proces heeft een vervolg gekregen tijdens de opening van het studiejaar 2019-2020 waarbij een externe spreker een lezing heeft verzorgd over 'pedagogisch tact' en het gesprek over het pedagogisch handelen een vervolg heeft gekregen. De Koersdagen in november en december hebben voorstellen voor experimenten opgeleverd gericht op het tot uitvoering brengen van deze pedagogische opdracht in het onderwijs. Een projectgroep zal de experimenten op uitvoerbaarheid toetsen en voorbereiden en buigt zich over de ontwikkeling van een conceptueel kader als onderlegger van de pedagogische opdracht, zowel voor Hogeschool de Kempel als instituut als voor haar medewerkers.

➤ *International Learning Festival*

In het kader van het 150-jarig bestaan van Hogeschool de Kempel werd in juni, in samenwerking met TAOS-institute en Unginvest uit Noorwegen het festival 'The Future is Now!' georganiseerd voor leraren, wetenschappers, schoolleiders en bestuurders, zorgverlenende professionals, vertegenwoordigers van schoolbesturen, overheid en studenten. Tijdens dit festival stond het delen, verkennen en creëren van (ver)nieuwe(nde) ideeën en praktijken, die ten goede komen aan het welbevinden en welzijn van kinderen en jongeren in ons onderwijssysteem, centraal.

Speerpunt 'Ontwikkelen van eigenheid'

- *Vergroten van profileringsmogelijkheden in het curriculum*
Tijdens de Koersdag in april zijn mogelijke scenario's voor profilering binnen het opleidingsaanbod geschetst. Deze scenario's vormden de basis voor de Koersdagen in november en december van 2019. Tijdens deze dagen zijn experimenten opgeleverd gericht op het bieden van (meer) profileringsmogelijkheden aan studenten binnen en buiten het curriculum. Een projectgroep buigt zich over de ontwikkeling van kaders die de realisatie van de experimenten mogelijk moet maken. Binnen het bestaande programma is het profileringsaanbod tot 'Muziekspecialist' en het aanbod tot 'Specialist Sportieve en Gezonde School' doorontwikkeld.
- *Meer muziek op de pabo*
De Kempel participeert vanaf 2017 in het landelijke project Meer muziek op de pabo. In het eerste studiejaar wordt structureel meer aandacht besteed aan de zangkwaliteit van studenten en in het tweede studiejaar ligt de focus op muziekbegeleiding en leren alle studenten een instrument bespelen. Studenten die voldoen aan bepaalde voorwaarden met betrekking tot hun studievoortgang kunnen vanaf het tweede studiejaar deelnemen aan het buiten-curriculaire aanbod tot 'Muziekspecialist' en ze maken daarnaast deel uit van het profileringskoor. Ruim twee jaar na de start van het project zijn de effecten van meer aandacht voor (plezier in) muziek duidelijk zichtbaar. In november werd dit voor eenieder zicht- en hoorbaar tijdens het Kempel Muziekfestival in aanwezigheid van Koningin Máxima. Kers op de taart was de ondertekening van het Helmonds Muziekakkoord als onderdeel van het programma 'Meer Muziek in de Klas'.

Speerpunt 'Blijvend gericht op ontwikkeling'

- *Proeftuinen Eigentijds Beoordelen in het Onderwijs (EBO)*
In de studie jaren 2018-2020 is uitvoering gegeven aan 'proeftuinen' gericht op het bevorderen van (de kwaliteit van) peer feedback ter verhoging van de zelfregulatie bij de studenten. Een ambitieus onderzoeksproject met betrokkenheid van 477 studenten en 58 docenten, van wie er 36 direct betrokken zijn bij de uitvoering van in totaal 33 proeftuinen.

De resultaten uit de eerste ronde van deze proeftuinen zijn besproken tijdens een studiedag met docenten en vertaald naar (aangepaste) ontwerpcriteria voor nieuwe proeftuinen in het studiejaar 2019-2020.

- *Leraren als 'Change Agents'*
Op basis van het -door een medewerker uitgevoerde- promotieonderzoek 'Leraren als change agents maken het verschil' richt een selecte groep docenten zich op de vraag hoe we leraren kunnen opleiden die 'het verschil (gaan) maken'. In het eerste semester van het studiejaar 2019-2020 is een interventie uitgevoerd gericht op het ontwikkelen van agency bij pabo-studenten. Centraal staat de beantwoording van de onderzoeksvraag: op welke wijze kan de opleiding tot leraar basisonderwijs bijdragen aan agency van studenten en onder welke condities?
- *Experimenteerruimte Technologie, ICT en maakonderwijs*
Visievorming over de wijze waarop het gebruik van ICT & Media in het (opleidings)onderwijs verder kan worden verbeterd, heeft geleid tot de inrichting en het in gebruik nemen van een experimenteerruimte (in de ruimte meet-to-create) en een doorlopende leerlijn ICT & Media binnen de opleiding. Concepten als Design Thinking en Computational Thinking staan daarbij centraal. Voorbeelden van activiteiten binnen deze leerlijn zijn het ontwerpen, maken en testen (prototyping) van een blended spel voor basisschoolleerlingen en het leren omgaan en werken met programmeertools. Integratie van ICT & Media in vakgebieden wordt gestimuleerd en gerealiseerd door samenwerking binnen de experimenteerruimte en door de inzet van 'ICT-coaches' (docenten met digitale competenties op C2- of C1-niveau die vaksecties gevraagd en ongevraagd adviseren bij het beter benutten van technologie en ICT in het onderwijs). De integratie van ICT & Media binnen het totale onderwijspalet wordt verder bevorderd door deelname aan professionaliseringsactiviteiten als cursussen digitale geletterdheid, een 'maakonderwijs-weekend' en training tot 'Apple-Teacher'.

Inspecteur Hermans fonds

Jaarlijks wordt de Inspecteur Hermans fonds Onderwijsprijs uitgereikt. Frans Hermans was oud inspecteur basisonderwijs in de regio Helmond en heeft een belangrijke rol gespeeld bij de vestiging van Hogeschool de Kempel in Helmond. Het Inspecteur Hermans Fonds met de bijbehorende prijs is op initiatief van oud-inspecteur Frans Hermans in 2003 opgericht en bedoeld om aanstaande leraren te stimuleren te werken aan onderwijsontwikkeling en -innovatie in en tijdens hun afstudeerperiode. De onderwijsprijs voor studenten in de afstudeerfase is in 2019 gewonnen door Marly van den Boogaard. Met haar meesterstuk getiteld 'Wat er ook speelt in een land, laat het vooral de kinderen zijn' won zij een geldbedrag van €750,-.

Vanaf het studiejaar 2018-2019 is de Stimuleringsprijs van het Hermansfonds gekoppeld aan de ICT-lijn in het curriculum. De prijs is verbonden aan opleidingsaanbod waarbij studenten aan de slag gaan met het, middels de principes van 'design thinking', ontwerpen en realiseren van een educatief spel.

Samenwerking

Radiant lerarenopleidingen

Hogeschool de Kempel maakt deel uit van het samenwerkingsverband Radiant Lerarenopleidingen. Radiant Lerarenopleidingen bestaat uit negen hogescholen: Christelijke Hogeschool Ede (CHE), Driestar Hogeschool, Hogeschool iPabo, Iselinge Hogeschool, Katholieke Pabo Zwolle (KPZ), Marnix Academie, Thomas More Hogeschool, Hogeschool Viaa en Hogeschool de Kempel. Binnen Radiant bundelen we kennis en kracht voor onderwijsontwikkeling en praktijkgericht onderzoek. Zo

ontwikkelen we bijvoorbeeld samen masteropleidingen, zoals de Master Persoonlijk Meesterschap, de Master Leren en Innoveren en de Master Onderwijs en Technologie. Op onze gezamenlijke onderzoeksagenda is Persoonlijk Meesterschap het centrale thema. We richten ons op onderwerpen als diversiteit en handelen, toekomstgericht onderwijs en de socialiserende en persoonsvormende functie van onderwijs.

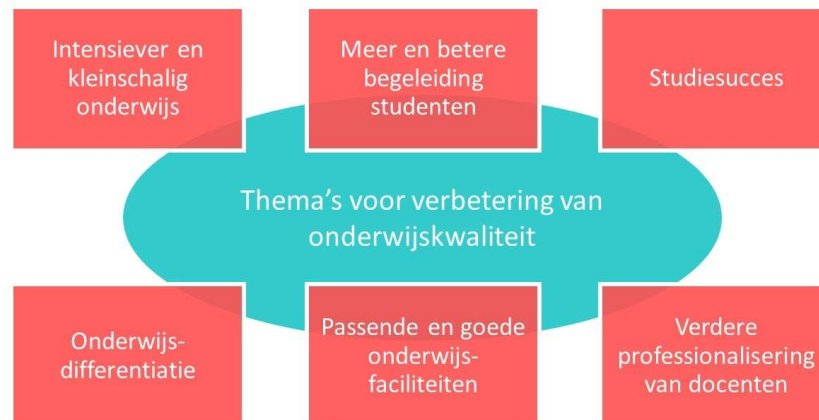
In 2019 is geïnvesteerd in aanscherping van de onderzoeksagenda die de opmaat vormt naar de vorming van een onderzoeksconsortium. Uitvoering van het Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT is een ander voorbeeld van de krachtenbundeling in 2019. Voor Hogeschool de Kempel is deelname in Radiant een belangrijk vehikel voor het verder aanscherpen van het profiel. Een profiel dat wordt gekenmerkt door de focus op de leraar basisonderwijs. Een focus startend bij de opleiding tot leraar basisonderwijs met in het verlengde daarvan een palet van door-, bij- en nascholingsmogelijkheden, variërend van trainingen en cursussen tot masteropleidingen.

Opleidingsnetwerk Samen Opleiden –van Peel tot Maas en Dommel tot Aa–

Hogeschool de Kempel is mede-initiatiefnemer van het Opleidingsnetwerk Samen Opleiden van Peel tot Maas en Dommel tot Aa. In dit opleidingsnetwerk werken acht besturen samen: zeven besturen voor Primair Onderwijs en het bestuur van Hogeschool de Kempel. De deelnemende besturen hebben elk hun eigen kenmerken en accenten. Deze diversiteit zorgt voor een constante en interessante dialoog met elkaar over goed begeleiden en opleiden van aanstaande leraren. Wij werken samen aan de kwaliteit van onze (aanstaande) leraren én de kwaliteit van goed onderwijs. Het opleidingsnetwerk deelt een gemeenschappelijke basis die beschreven staat in een opleidings-, professionalisering- en kwaliteitsplan. Belangrijkste kenmerk is het werken in professionele leerwerkplekken en het leren in netwerken. Meer informatie over het Opleidingsnetwerk is terug te vinden op de website <http://www.samenopleiden.nl>

3. KWALITEITSAFSPRAKEN

- Procesevaluatie
- Inhoudelijke evaluatie

Op 9 april 2018 heeft de minister van OCW afspraken gemaakt met de VSNU, Vereniging Hogescholen, ISO en LSVb over de vormgeving van de kwaliteitsafspraken hoger onderwijs 2019 tot en met 2024. De middelen die vrijkomen door de invoering van het studievoorschot worden gekoppeld aan 'kwaliteitsafspraken op instellingsniveau'. Met de middelen wordt een zichtbare kwaliteitsverbetering van het onderwijs beoogd. Hogescholen hebben door het doen van voorinvesteringen al een impuls gegeven aan de kwaliteit van het hoger onderwijs en met de inzet van de middelen van het studievoorschot willen zij deze impuls continueren en verder uitbouwen.

Procesevaluatie 2019

In de eerste maanden van 2019 zijn de voorbereidingen getroffen voor de planbeoordeling van de kwaliteitsafspraken. Het NVAO-panel dat kennis heeft genomen van het informatiedossier en de aanvullende documenten en deel heeft genomen aan gesprekken met de instelling op 29 mei, kwam tot de conclusie dat het plan van Hogeschool de Kempel niet voldeed aan criterium 1 en 3 en daarmee tot een negatief eindoordeel. Voor een herbeoordeling (april 2020) formuleerde het panel de volgende adviezen:

- Formuleer de voornemens concreter en licht toe hoe de doelen en voornemens beredeneerd bijdragen aan kwaliteitsverbetering van het onderwijs.
- Werk de doelen concreter uit in maatregelen en beleidsacties, zodat de koppeling met de kwaliteitsverbetering van het onderwijs inzichtelijker wordt. Inrichting van een monitorings-systeem kan de voortgang op de voornemens inzichtelijk maken.

Op basis van het adviesrapport zijn de volgende activiteiten ondernomen ten behoeve van een succesvolle herbeoordeling:

- Aanpassing van het monitoringssysteem voor kwaliteitszorg.
- Bespreken voorstel voor nieuw monitoringssysteem voor kwaliteitszorg in het Managementoverleg en Hogeschoolraad.
- Toelichting op nieuw monitoringssysteem tijdens studiedag voor docenten (24-09-2019).
- (Door)ontwikkeling en implementatie van nieuw monitoringssysteem.
- Herformulering van kwaliteitsafspraken.
- Overleg met Hogeschoolraad over herformulering kwaliteitsafspraken, op basis van adviesrapport NVAO.
- Overleg met de Raad van Toezicht over (het proces tot) de herformulering van de kwaliteitsafspraken.
- Uitwerking van voornemens en doelen in concrete interventies en processtappen in samenspraak met personeel tijdens Koersdagen.

Inhoudelijke evaluatie 2019

Hieronder wordt per project de voortgang verantwoord. Daar waar er een aanpassing heeft plaatsgevonden op het oorspronkelijke plan zal deze keuze toegelicht worden. Het herziene plan met kwaliteitsafspraken is als basis genomen voor de evaluatie ten behoeve van een consistente rapportage over de jaren heen.

Project 1: Versterken van het pedagogisch handelen van lerarenopleiders

Studiejaar	Activiteit	Resultaat	Wie	Evaluatie
2018-2019	Visievorming en ontwikkelen van kaders voor vormgeving pedagogische opdracht	Gedeelde visie op pedagogische opdracht	Docenten + studenten (Koersdag)	Koersdag heeft plaatsgevonden op 15 april 2019. Medewerkers zijn met elkaar in gesprek gegaan over begrippen en vragen die centraal staan bij het geven van invulling aan de pedagogische opdracht.
2019-2020	Visievorming en ontwikkelen van kaders voor vormgeving pedagogische opdracht + aanzet eerste pilot	Beleidsnotitie pedagogische opdracht	Projectteam	Een projectteam bestaande uit zes personen werkt aan de opdracht (jaarplan) 'Versterken van het pedagogisch handelen van lerarenopleiders'. Verwachte opbrengst: expliciteren van de wijze waarop in het onderwijs invulling wordt gegeven aan de pedagogische opdracht; realiseren van draagvlak voor de explicitering; initiëren van activiteiten die collega's helpen om invulling te geven aan de explicitering.
2019-2020	Visievorming en ontwikkelen van kaders voor vormgeving pedagogische opdracht	Gedeelde visie op pedagogische opdracht	Docenten + studenten (Koersdag)	Tijdens de Koersdagen op 08-11-2019 en 03-12-2019 zijn (kaders voor) experimenten uitgewerkt gericht op operationalisering van de pedagogische opdracht.
2019-2020	Scholing docenten	Afronding cursus Pedagogisch Tact	Docenten (8)	Alle medewerkers hebben een presentatie bijgewoond van Marcel van Herpen over Pedagogisch Tact. Acht docenten zijn gestart met de online-training 'Pedagogische Tact'.
2019-2020	Scholing docenten	Afronding cursus Sturen op Autonomie	Docenten (12)	12 docenten zijn gestart met het opleidingsaanbod 'Sturen op autonomie'.

Project 2: Meer motivatie door het bevorderen van differentiatie

Studiejaar	Activiteit	Resultaat	Wie	Evaluatie
2019-2020	Visievorming t.a.v. differentiatie en profilering in de opleiding	Gedeelde visie t.a.v. differentiatie en profilering in de opleiding	Docenten + studenten (Koersdag)	Tijdens de Koersdagen op 08-11-2019 en 03-12-2019 zijn (kaders voor) experimenten uitgewerkt gericht op operationalisering van differentiatie en profileringsmogelijkheden.
2019-2020	Uitwerken van kaders voor meer convergente differentiatie in de opleiding	Kaders voor differentiatie in de opleiding Ontwikkelplan voor vervolgtraject (pilot).	Projectteam	Opbrengsten Koersdagen vormen voor het projectteam (drie medewerkers) de basis voor formulering van kaders (2020).

Project 3: Vergroten profileringsmogelijkheden binnen het curriculum

Studiejaar	Activiteit	Resultaat	Wie	Evaluatie
2019-2020	Ontwikkelen van kaders voor profilerings-mogelijkheden eerste en tweede leerjaar	Kaders voor profileringsmogelijkheden in eerste en tweede leerjaar	Projectteam	Opbrengsten Koersdagen (08-11-2019 en 03-12-2019) vormen voor het projectteam (vijf medewerkers) de basis voor formulering van kaders (2020).

Project 4: Vergroten van zelfregulatie door het bevorderen van peer feedback

Studiejaar	Activiteit	Resultaat	Wie	Evaluatie
2018-2019	Ontwerpen van kaders voor proeftuinen	Kaders voor onderzoek en proeftuinen	Projectteam	Geformuleerde kaders zijn gedeeld en gepresenteerd en vormden de basis voor uitvoering van de proeftuinen.
2018-2019	Vorbereiding, uitvoering en evaluatie van proeftuinen peer feedback	Opbrengsten proeftuinen 2018-2019. Voorstellen voor herontwerp proeftuinen 2019-2020	Docenten	In blok 2 en 3 is uitvoering gegeven aan 13 proeftuinen waarbij 477 studenten en 57 docenten betrokken waren. Op basis van de resultaten zijn voorstellen voor herontwerp van proeftuinen in het studiejaar 2019-2020 geformuleerd.
2018-2019	Onderzoek naar effecten en opbrengsten	Rapportage opbrengsten en aanbevelingen	Onderzoeker	Opbrengsten zijn in kaart gebracht en gepresenteerd tijdens een studieochtend voor docenten op 24-09-2019.
2019-2020	Ontwerpen van kaders voor proeftuinen	Kaders voor onderzoek en proeftuinen	Projectteam	Tijdens de studieochtend voor docenten op 24-09-2019 zijn de kaders voor uitvoering van proeftuinen in het studiejaar 2019-2020 gepresenteerd en besproken.

Project 5: Naar 100% beroepsregistratie

Studiejaar	Activiteit	Resultaat	Wie	Evaluatie
2018-2019	Scholing (registratietraject)	Registratie tot lerarenopleider	Docenten (3)	Drie docenten zijn gestart met het registratietraject. Eén docent heeft het registratietraject succesvol afgesloten.
2018-2019	Scholing (prolongatietraject)	Herregistratie tot lerarenopleider	Docenten (6)	Zes docenten zijn gestart met het herregistratie traject en hebben het traject succesvol afgesloten.
2018-2019	Begeleiding en coördinatie	Georganiseerd scholingstraject	Projectteam	Er zijn twee plenaire begeleidingsbijeenkomsten georganiseerd en deelnemers hebben gebruik kunnen maken van individuele ondersteuning.
2019-2020	Scholing (registratietraject)	Registratie tot lerarenopleider	Docenten (7)	Zeven docenten zijn gestart met het registratietraject.
2019-2020	Scholing (prolongatietraject)	Herregistratie tot lerarenopleider	Docenten (6)	Zes docenten zijn gestart met het herregistratie traject.
2019-2020	Begeleiding en coördinatie	Georganiseerd scholingstraject	Projectteam	Er zijn twee plenaire begeleidingsbijeenkomsten georganiseerd en deelnemers hebben gebruik kunnen maken van individuele ondersteuning.

Onderwijsfaciliteiten

Wat	Toelichting	Evaluatie
Verbouwingskosten	Uitbreiding lesfaciliteiten t.b.v. efficiëntere roostering en uitbreiding aantal studie-/ werkplekken	Er zijn gesprekken gevoerd met de architect. Plannen voor verbouwing zijn gerealiseerd en (voorbereidende werkzaamheden voor) verbouwwerkzaamheden zijn gestart. Verbouwwerkzaamheden met veel (organisatorische) impact worden uitgevoerd in de zomervakantie van 2020.
Inventariskosten	Inrichting ruimtes	Er zijn gesprekken gevoerd met de binnenhuisarchitect. Werkruimte voor studenten is ingericht, overige inrichtingswerkzaamheden worden uitgevoerd in 2020 (na verbouwing).
Opleidingskosten	Pedagogische Opdracht	Acht docenten zijn gestart met de online training Pedagogisch tact en twaalf docenten zijn gestart met de cursus 'Sturen op Autonomie'.
Externe ondersteuning / sprekers	T.b.v. uitvoering Koersdagen, projecten	Op 26 augustus heeft Marcel van Herpen een lezing en werksessie verzorgd over 'Pedagogisch Tact'. Het sociaal ontwerp bureau 'morgenmakers' is ingeschakeld voor de organisatie van de Koersdagen op 8 november en 3 december 2019.
Registratiekosten	Kosten voor Velon(her)registratie	Eén docent heeft deelgenomen aan de beoordeling het Velon-registratietraject, zes docenten aan de beoordeling van het Velon-herregistratietraject.
Materiaalkosten	Stelpost voor materiaalkosten	Lunchkosten Koersdagen, reprokosten Koersdagen.

Projectmanagement

Studiejaar	Activiteit	Resultaat	Wie	Evaluatie
2018-2019	Monitoring	Continue verantwoording inzet middelen en resultaten kwaliteitsafspraken	CvB en opleidingsmanagers	Realisatie document kwaliteitsafspraken; horizontale dialoog; gesprek met NVAO-panel.
2018-2019	Monitoring	Continue verantwoording inzet middelen en resultaten kwaliteitsafspraken	Medewerker Kwaliteitszorg	Monitoring uitvoering systeem kwaliteitszorg; (inhoudelijke) bijdrage geleverd aan document kwaliteitsafspraken.
2019-2020	Monitoring	Continue verantwoording inzet middelen en resultaten kwaliteitsafspraken	CvB en opleidingsmanagers	Systeem kwaliteitszorg is aangepast; Document kwaliteitszorg aangepast; horizontale dialoog; gesprek met NVAO-panel.
2019-2020	Monitoring	Continue verantwoording inzet middelen en resultaten kwaliteitsafspraken	Medewerker Kwaliteitszorg	Monitoring uitvoering systeem kwaliteitszorg; (inhoudelijke) bijdrage geleverd aan herziening systeem kwaliteitszorg en herziene document met kwaliteitsafspraken.

Financieel overzicht 2019

Activiteiten	Begrote uitgaven	Gerealiseerde uitgaven	Gelden kwaliteitsafspraken
Project 1	€ 57.104	€ 76.626	
Project 2	€ 19.920	€ 33.864	
Project 3	€ 5.312	€ 6.640	
Project 4	€ 115.536	€ 116.034	
Project 5	€ 30.544	€ 28.452	
Onderwijsfaciliteiten	€ 68.222	€ 25.545	
Projectmanagement	€ 23.240	€ 23.240	
Totaal	€ 319.878	€ 310.401	€ 221.447

4. PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK

- Organisatie van het onderzoek
- Onderzoeksprofiel
- Praktijkgerichtheid
- Onderzoeksprojecten
- Kennisbenutting
- Impact

Organisatie van het onderzoek

Onderzoek op en vanuit De Kempel vond ook in 2019 plaats vanuit het Kempelonderzoekscentrum (KOC). Vanaf augustus 2019 bestond het KOC uit één (gepromoveerde) lector, vier (gepromoveerde) docentonderzoekers en één docentonderzoeker/promovenda. Het KOC stond onder voorzitterschap van het lid College van Bestuur met de portefeuille onderzoek. De personele inzet van de onderzoekers bedroeg 2,3 FTE (5,2% van het totaal aantal uren van het onderwijzend personeel) in het studiejaar 2017-2018 en bedraagt 3,2 FTE (7,2% van het totaal aantal uren van het onderwijzend personeel) in het studiejaar 2018-2019. In het KOC wordt gezamenlijk beleid ontwikkeld inzake de programmering van het onderzoek, het benutten van kansen voor externe financiering, kwaliteitsbeleid, facilitering van onderzoek, kennisbenutting, het vermarkten van opbrengsten uit onderzoek, samenwerking met werkveld en andere kenniscentra, de communicatie over onderzoek en de afstemming van onderzoeksactiviteiten.

Onderzoeksprofiel

De Kempel hanteert als sturend profiel voor onderzoek: 'Bijdragen aan de ontwikkeling van (de opleiding tot leraar) basisonderwijs'. Het centrale thema hierbij is 'Eigenaarschap en leren'. In 2019 werd dit thema geconcretiseerd in onderzoeken waarin het accent lag op Eigenaarschap en Evalueren (E&E), Persoonlijk Meesterschap (PM) en Eigenaarschap en Professionaliseren (E&P). Bij 'Eigenaarschap en evalueren' gaat het om de vraag hoe de zelfregulering van leerlingen en studenten kan worden bevorderd, bij 'Persoonlijk Meesterschap' om het versterken van het pedagogisch handelen van leraren en bij 'Eigenaarschap en professionaliseren' om de vraag hoe we (aanstaande) leraren kunnen ondersteunen zodat zij eigenaar worden van hun eigen professionele ontwikkeling.

Praktijkgerichtheid

Al het onderzoek dat in 2019 door het KOC werd uitgevoerd had een praktijkgericht karakter. Praktijkgericht onderzoek is onderzoek waarvan de vraagstelling voortkomt uit en wordt geformuleerd met de onderwijspraktijk en wordt uitgevoerd in en met die praktijk. Praktijkgericht onderzoek levert kennis, inzichten en/of concrete producten die bijdragen aan de ontwikkeling van de onderwijspraktijk (door schoolontwikkeling en professionalisering) en aan het vergroten van de wetenschappelijke kennisbasis over onderwijs. In praktijkgericht onderzoek werken onderzoekers nauw samen met belanghebbenden zoals leraren, opleiders en studenten.

Onderzoeksprojecten

In 2019 zijn binnen het KOC diverse onderzoeksprojecten uitgevoerd. De navolgende tabel laat zien op welke doelen deze projecten betrekking hadden, welke accenten hierin werden gelegd, welke projecten in 2019 zijn afgerond en welke nog doorlopen in 2020.

Zoals uit onderstaande tabel blijkt is in 2019 één onderzoeksproject afgerond, namelijk 'Professionele dilemma's van bestuurders'. De overige onderzoeksprojecten lopen door in 2020. Vier van die projecten zijn nieuw: Leerstoel PLG1, Leerstoel PLG2, Leerstoel en Kenniskring MLI. De eerste

drie van deze projecten worden uitgevoerd in het kader van de leerstoel van prof. dr. Marjan Vermeulen van de OU in Heerlen die wordt bekostigd door Hogeschool de Kempel en Onderwijs Maak Je Samen en waarin onderzoekers van beide organisaties samenwerken. Het laatste project wordt uitgevoerd in samenwerking met de Marnix Academie in Utrecht.

Kennisbenutting

Omdat het KOC de ambitie heeft om door middel van praktijkgericht onderzoek bij te dragen aan de ontwikkeling van (de opleiding tot leraar) basisonderwijs is ook in 2019 in elk onderzoeksproject aandacht besteed aan de benutting van de onderzoeksresultaten in de praktijk van zowel het opleidingsonderwijs als de beroepspraktijk.

Toepassing van de 'ladder van kennisbenutting' maakte het ook in 2019 mogelijk om acties gericht op kennisbenutting te plannen en te evalueren. Onderzoekers van het KOC voerden op elk van de treden van de ladder activiteiten uit met de bedoeling de resultaten van het onderzoek te doen benutten in de praktijk, namelijk:

1. Overdragen en beschikbaar stellen van onderzoeksresultaten door middel van wetenschappelijke publicaties en publicaties voor de praktijk (in totaal 4);
2. Beïnvloeden en overtuigen van gebruikers door middel van presentaties, workshops en masterclasses, zowel op wetenschappelijke congressen als in de praktijk (in totaal 1);
3. Toepassingen en procedures voor implementatie ontwikkelen, zoals bijvoorbeeld de ontwikkeling van de profileringslijn Eigenaarschap & Evalueren voor de afstudeerfase en de training didactisch coachen voor basisschoolleraars (in totaal 1);
4. Co-construeren (ofwel samen met gebruikers de onderzoeksresultaten gebruiken) teneinde de praktijk te veranderen en nieuwe kennis te ontwikkelen, bijvoorbeeld proeftuinen peer feedback in de opleiding, en de ontwikkeling van Q-sorts voor het bevorderen van agency van (aanstaande) leraren en voor het vormgeven van leergesprekken met basisschoolleerlingen (in totaal 13).

Impact

De productiviteit van het KOC in 2019 voldeed in ruime mate aan de gestelde doelen en indicatoren. De impact van de ontwikkelde kennisproducten droeg in ruime mate bij aan de kennisontwikkeling binnen het onderzoeksdomein. Hiervoor kreeg het KOC waardering binnen de wereld van de lerarenopleidingen en de beroepspraktijk. Dit bleek onder andere uit verzoeken uit het beroepenveld en van andere hogescholen voor het verzorgen van presentaties, workshops en trajecten op maat. Maar ook publicaties in peer reviewed tijdschriften, presentaties op (inter)nationale wetenschappelijke congressen waren blijken van erkenning en waardering. Door kennisbenutting op alle treden van de ladder na te streven werden de ontwikkelde kennisproducten niet alleen bekend bij de deelnemende organisaties, maar ook in het bredere beroepenveld.

Doordat verschillende onderzoeksprojecten op elkaar aansloten waren we in staat de afzonderlijke impact van de kennisproducten te versterken.

ONDERZOEKSPROJECTEN KEMPELONDERZOEKSCENTRUM 2018-2019 en 2019-2020											
				Doel				Kennisbenutting			
Project	Studiejaar	Uren	Thema	Bidragen aan ontwikkeling van het opleidingsonderwijs	Bidragen aan ontwikkeling van de beroepspraktijk	Bidragen aan ontwikkeling van praktijkkennis	Bidragen aan ontwikkeling van wetenschappelijke kennis	Ontvangen, ophalen	Aannemen, adopteren	Toepassen, gebruiken	Co-construeren, transformeren
CEPM professionele dilemma's bestuurders	2018-2019	70	Persoonlijk Meesterschap	X	X	X		X	X		X
Profileringslijn Eigenaarschap & Evalueren	2018-2019	80	Eigenaarschap & Evalueren	X	X	X		X		X	X
Megaproeftuin Peer-feedback	2018-2019	2020	Eigenaarschap & Evalueren	X		X	X	X	X		X
Leraren als Change Agents - opleiding	2018-2019	360	Eigenaarschap & Professionaliseren	X		X		X	X	X	X
Leraren als Change Agents - werkveld	2018-2019	160	Eigenaarschap & Professionaliseren		X	X		X	X	X	X
SIA-aanvraag (postdoc)	2018-2019	160	Eigenaarschap & Professionaliseren	X	X		X			X	X
Early Career Teachers' Professional Agency across four European countries	2018-2019	120	Eigenaarschap & Professionaliseren			X	X	X			
Promotieonderzoek: Evaluative Judgement	2018-2019	280	Eigenaarschap & Evalueren	X		X	X	X			
Radiant onderzoeksconsortium, zichtlijn 3: Diversiteit van handelen	2018-2019	120	Persoonlijk Meesterschap	X	X	X			X	X	
SIA Postdoc – Het ontwikkelen van agency van Pabo-studenten	2019-2020	720	Eigenaarschap & Professionaliseren	X			X	X	X	X	X
Early Career Teachers' Professional Agency across four European countries	2019-2020	80	Eigenaarschap & Professionaliseren			X	X	X			X
Megaproeftuin Peer-feedback	2019-2020	1890	Eigenaarschap & Evalueren	X		X	X	X	X		X
Radiant onderzoeksconsortium, zichtlijn 3: Diversiteit van handelen	2019-2020	160	Persoonlijk Meesterschap								
Promotieonderzoek: Evaluative Judgement	2019-2020	360	Eigenaarschap & Evalueren	X		X	X	X	X	X	X
Leerstoel OU PLG2, Zelfregulerend leren	2019-2020	240	Eigenaarschap & Professionaliseren	X	X	X					X
Leerstoel OU PLG1, Deep Learning	2019-2020	240	Eigenaarschap & Professionaliseren	X	X	X					X
Leerstoel OU: Onderwijsontwikkeling door lerende netwerken	2019-2020	90	Eigenaarschap & Professionaliseren				X	X	X		
Kenniskring lectoraat Leren & Innoveren (duurzame innovatie in scholen)	2019-2020	320	Eigenaarschap & Professionaliseren		X	X	X	X	X	X	X

Voortgaande Professionalisering van leraren

De professionaliseringsactiviteiten bestaan uit het verzorgen van post-hbo/registeropleidingen, korte trainingen en maatwerktrajecten voor leraren. Daarnaast verzorgen we ook inspiratieavonden voor grote groepen. Zoals de Avond van het Jonge Kind en de Avond van de Pedagogiek.

Afstemmen en verbinden

Vanuit een van onze speerpunten afstemmen en verbinden, is er hard gewerkt aan relatiebeheer met ons werkveld. Besturen, afdelingen HR/P&O en een selectie van lokale directeuren worden structureel bezocht, uitgenodigd en om advies gevraagd rondom thema's die spelen. Van daaruit betrekken wij het werkveld steeds meer bij de wensen rondom ons aanbod, zodat ons aanbod beter aansluit bij hun wensen en behoeften. Het sleutelwoord hierbij is co-creatie. Zo is de training Hoogbegaafdheid in samenwerking met het werkveld ontwikkeld en uitgevoerd. Zowel voor studenten van de Pabo als keuzeblok als, in aangepaste vorm, als training voor het werkveld.

Groei bekendheid

Steeds meer scholen, besturen en cursisten weten ons te vinden voor ons nascholingsaanbod. Vanuit de regio Eindhoven merken we een groei in het aantal cursisten. Hetzelfde geldt voorzichtig voor Noord-Limburg. De structurele inzet van sociale media draagt hieraan bij, naast ons actieve relatiebeheer. Voor Professionalisering zetten we steeds actiever in op LinkedIn, naast Facebook, Instagram en Twitter. Binnen een half jaar hebben we een mooie groep van bijna 900 volgers aan ons merk weten te binden via LinkedIn. Een mooie ontwikkeling die naar meer smaakt.

Groei # cursisten

2019 was wederom een goed jaar voor Professionaliseringsactiviteiten. Over de volle breedte schreven meer cursisten zich in. We zien in de praktijk dat juist onze focus op korte trainingen aanslaat. In verhouding neemt de omzet voor post-hbo opleidingen hierdoor iets af binnen de totale omzet. Enkele highlights:

- De Leergang Bewegingsonderwijs trekt extra deelnemers, tegen de landelijke trend in;
- De post-hbo Jonge Kind is voor het eerst gestart met een groep van maar liefst 23 cursisten;
- De blended learning training NT2 gaat begin 2020 van start met een groep van 18 personen, dit toont dat dit een speerpunt is binnen onze Brainport regio. Hetzelfde geldt voor trainingen Engels;
- De trend voor bewegend leren zien wij direct terug in het aantal aanmeldingen (22) voor dit nieuwe aanbod binnen ons portfolio;
- Forse groei in het aantal geschiktheidsonderzoeken zij-instroom, mede door de landelijke aandacht voor dit thema.

Strategie

De eerste contouren voor de toekomst van Professionalisering binnen Hogeschool de Kempel zijn opgetekend in het meerjarenplan 2020-2024. Belangrijke thema's om door te kunnen groeien hierbij zijn het inzetten van dedicated collega's/experts om meer impact en bekendheid te krijgen in de markt en in te kunnen spelen op belangrijke thema's zoals Internationalisering en Brainport. Het uitbreiden van ons portfolio met onderdelen van Leiderschap en het toekomstbestendig maken/houden van het belangrijke onderdeel post-hbo opleidingen. Daarnaast vormt het in de markt zetten van de onbekostigde, nieuwe master Onderwijs en Technologie een belangrijk speerpunt.

6. BEDRIJFSVOERING

- Financiën
- Toekomstverwachting
- Sectorakkoord
- Personeel
- Huisvesting
- Duurzaamheid

Financiën

Het resultaat

Het resultaat van boekjaar 2019 bedraagt 833 duizend euro negatief ten opzichte van een negatieve begroting van 143 duizend euro. Dit resultaat is in vermindering gebracht op het Eigen Vermogen. Na verwerking van dit resultaat bedraagt het Eigen Vermogen krap 13,3 miljoen euro. Op het balanstotaal van 19,6 miljoen euro komt de solvabiliteit hiermee uit op 0,67.

Het resultaat is beduidend slechter dan begroot. Dit is grotendeels het gevolg van beduidend hogere personeelslasten. Hogere personeelslasten door een forse dotatie aan de personele voorzieningen (dit komt grotendeels door de nieuwe voorziening werktijdverkorting senioren die op basis van verhoogde instroom in de regeling en vanuit een retrospectieve toetsing is gevormd), een bonus voor het personeel en een hoger dan begrote toename van het personeelsbestand als gevolg van de invulling van de kwaliteitsafspraken.

De baten binnen de operationele activiteiten vallen hoger uit. De toename van de Rijksbijdrage wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de toekenning van de gelden kwaliteitsafspraken en de compensatie halvering collegegeld. Deze laatste was in de begroting verwerkt in de collegegelden, die daarmee lager uitvallen dan begroot.

De baten werk in opdracht van derden vallen iets hoger uit. De overige baten vallen hoger uit door een eenmalige uitkering uit het eigen vermogen van de master Leren en Innoveren.

De toename van de overige lasten is met name een gevolg van hogere uitgaven voor leermiddelen en voor administratie en beheer.

De balans

De investeringen in de materiële vaste activa, inventaris en apparatuur, betreffen opslagmedia en ICT-apparatuur.

Het Eigen Vermogen is door het resultaat uitgekomen op 13,3 miljoen euro. Van dit bedrag behoort 435 duizend euro tot de bestemmingsreserve privaat. De voorzieningen zijn toegenomen met ruim 0,6 miljoen euro. De voorziening duurzame inzetbaarheid neemt sterk (eenmalig) toe (494 duizend euro), de wachtgeldverplichtingen dalen (57 duizend euro) en de voorziening profileringsfonds valt vrij (30 duizend euro).

De post kortlopende schulden is met 108 duizend euro gedaald ten opzichte van voorgaand boekjaar. Dit komt met name door een beduidend lagere post overlopende passiva.

Financiële kengetallen

De solvabiliteit geeft een indicatie van de mate waarin De Kempel aan haar verplichtingen op lange termijn kan voldoen. De solvabiliteit wordt uitgedrukt als kengetal in de verhouding van het Eigen Vermogen plus voorzieningen ten opzichte van het Totale Vermogen. Door het beperkte opleidingsaanbod wordt aangenomen dat sprake is van een verhoogde kwetsbaarheid en daarom acht de Raad van Toezicht een minimale waarde van 20% noodzakelijk. Op grond van de balanscijfers per 31 december 2019 wordt ruimschoots voldaan aan de gestelde norm.

De liquiditeitsratio geeft de mate weer waarin de instelling aan haar korte termijn verplichtingen kan voldoen. Als kengetal wordt de current ratio gehanteerd. Hierin wordt de verhouding weergegeven tussen de vlottende activa en de kortlopende schulden. Een liquiditeit groter dan 1 wordt doorgaans als voldoende gekwalificeerd.

De huisvestingsratio geeft aan welk deel van de totale lasten betrekking hebben op huisvesting. Deze ratio wordt berekend door de huisvestingslasten plus afschrijvingen op gebouwen en terreinen te delen door de totale lasten. Een waarde onder de 0,15 is gewenst.

Het weerstandsvermogen is het vermogen om onverwachte tegenvallers op te vangen. Hiervoor wordt de verhouding tussen het eigen vermogen en de totale baten vergeleken. Een waarde boven de 0,05 is afdoende.

De rentabiliteit tenslotte is de verhouding tussen het resultaat en de totale baten. Een 1-jarige rentabiliteit onder de -0,10, een 2-jarige onder de -0,05 en een 3-jarige kleiner dan 0 zijn waardes die leiden tot nader onderzoek.

	2019	2018	2017	2016
Solvabiliteit 2	0,7	0,8	0,8	0,8
Current ratio	4,0	3,6	3,0	2,5
Huisvestingsratio	0,10	0,13	0,12	0,11
Weerstandsvermogen	0,7	0,7	0,7	0,7
Rentabiliteit	-0,09	0,04	-0,02	0,03

Financiële kengetallen

Treasury

De Raad van Toezicht heeft een treasury-statuuut vastgesteld waarin onder andere de navolgende doelstellingen zijn opgenomen: het verzekeren van duurzame toegang tot de financiële markten tegen defensieve en risicomijdende condities, het beheersen van financiële risico's en het realiseren van adequate geldstromen ter ondersteuning van het beleid.

De overtollige liquide middelen worden risicomijdend belegd. De regeling "Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016" wordt gevolgd. De beleggingen in rentedragende leningen, obligaties en aandelen met hoofdsomgarantie worden via een hierin gespecialiseerde tussenpersoon gedaan. Een nadere toelichting is te vinden in de jaarrekening onder de financiële activa.

Financieel perspectief

De cijfers 2019 geven balans-technisch een solide positie weer. Voor 2020 wordt flink geïnvesteerd in een toename van personeel en daarmee de ontwikkeling van het onderwijs. De begroting 2020 sluit dan ook met een negatief resultaat van 489 duizend euro.

Uitgangspunt bij de begroting 2020 is een reguliere bedrijfsvoering. De gevolgen van een pandemie zoals de COVID-19 is hierbij niet in ogenschouw genomen. Met name de baten werk in opdracht van derden zullen, als zo'n pandemie langer dan enkele weken aanhoudt, beduidend lager kunnen uitvallen zonder dat de uitgaven navenant mee kunnen dalen.

Baten		Lasten	
Rijks- en overige bijdragen	6.744	Personele lasten	6.967
College-, cursus- en examengelden	1.392	Afschrijvingen	935
Baten werk in opdracht van derden	750	Huisvestingslasten	532
Overige opbrengsten	288	Overige instellingslasten	1.266
Financiële baten	36	Rentelasten	0
		Resultaat	-490
Totaal	9.210	Totaal	9.210

Begroting 2020 (* € 1000,-)

Toekomstverwachtingen

Als kleine hogeschool kent De Kempel een grote afhankelijkheid van de bacheloropleiding tot leraar basisonderwijs. In de afgelopen jaren zijn, mede om deze afhankelijkheid te verminderen, andere aansluitende opleidingen voor de leraar basisonderwijs ontwikkeld en aangeboden.

Instroom

De instroom in de voltijdopleiding is, op de dip in het studiejaar 2015-2016 na, redelijk constant. De omzetting van de deeltijdopleiding in een 2½-3 jaar durende variant heeft geleid tot een beduidend hogere instroom. Voor de komende jaren verwachten wij een lichte stijging van de instroom. Een stijging die het saldo is van stijgende interesse door enerzijds de verbetering van het arbeidsmarktperspectief voor de komende jaren en een verbetering van het imago van de opleiding tot leraar basisonderwijs en anderzijds door de krimp in de leerlingaantallen. Deze lichte stijging van het aantal studenten wordt geïnitieerd door andere vormen van (zij)instroom, die De Kempel vormgeeft in overleg met het afnemende beroepenveld.

Voor het studiejaar 2020-2021 zijn de aanmeldingen voor deeltijd en zij-instroom in lijn met de verwachting en laten een substantiële stijging zien. De voltijd aanmeldingen zijn lager dan vorig jaar en ook afwijkend van de landelijke trend. Vooralsnog is onze aanname dat dit een eenmalige correctie is na jaren van stijging (hoger dan de landelijke trend).

Het COVID-19 virus heeft grote impact op ons onderwijs; in eerste instantie van fysiek naar digitaal en voor het studiejaar 2020-2021 een doorontwikkeling naar blended learning met daarbij de benodigde investeringen in met name ontwikkeluren. Daarnaast worden kosten gemaakt voor het inrichten van de 1½ meter hogeschool en annuleringskosten voor een aantal geschrapte, persoonsvormende activiteiten.

Voortgaande professionalisering

De nascholing heeft een gestage groei doorgemaakt waarbij is gekozen voor het inzetten van docenten uit de initiële opleiding zodat kennis en ervaring wordt gedeeld en op meerdere plekken kan worden gebruikt en toegepast.

Door scherpere keuzes in aanbod en een toenemende inzet op relatiebeheer zal de voortgaande professionalisering naar verwachting verder kunnen groeien. Een pandemie als het COVID-19 virus heeft direct invloed op de opbrengsten van de voortgaande professionalisering; voor een aantal trainingen is het startmoment uitgesteld dan wel de afronding vooruitgeschoven. In eerste instantie met het idee dit nog in het huidige studiejaar te kunnen oppakken. Inmiddels is duidelijk dat dit in

het studiejaar 2020-2021 zal moeten gaan plaatsvinden. Dit betekent hogere kosten doordat een aantal docenten in het studiejaar 2019-2020 niet wordt ingezet.

Tegelijkertijd zien wij achterblijvende inschrijvingen voor het studiejaar 2020-2021, waarschijnlijk doordat de opstart van het primair onderwijs veel aandacht van leraren vraagt en daarmee nascholing minder prioriteit heeft.

Het aanbod van de voortgaande professionalisering wordt jaarlijks gezien en waar nodig en mogelijk aangepast aan actuele ontwikkelingen en opgedane ervaring. Dit zal ook de komende jaren plaatsvinden waarbij daarnaast het aanbod van professionele masteropleidingen wordt uitgebouwd. Dit betekent dat naast de reeds aanwezige, bekostigde masteropleidingen Leren & Innoveren en Passend Meesterschap in ieder geval nog een nieuwe masteropleiding wordt toegevoegd zijnde de onbekostigde masteropleiding Onderwijs en Technologie die stond gepland vanaf 2020-2021 en door het COVID-19 virus later zal worden geaccrediteerd en aangeboden.

Voor de eerste jaren is een bescheiden instroom in de masteropleidingen begroot, waarbij wij op termijn -indien de lerarenbeurs in haar huidige vorm blijft bestaan- een substantiële groei verwachten mits de tekorten op de arbeidsmarkt (en een pandemie als COVID-19) hierbij geen roet in het eten gooien.

Medewerkers

De voorziene studentenaantallen zijn tezamen met enkele incidenteel gefinancierde projecten en de oplopende kwaliteitsgelden de basis voor de benodigde personeelsomvang in de komende jaren.

Het personeelsbestand kent een beperkte flexibele schil, die voornamelijk bestaat uit externe, gepensioneerde surveillanten en externe stagebegeleiders. Meer is niet nodig daar binding met De Kempel een van de succesfactoren is en dienstverbanden voor onbepaalde tijd daar een belangrijke bijdrage aan leveren.

	2019	2020*	2021*	2022*
Personele bezetting (FTE, 31-12)	69,3	70,3	71,5	72,1
Bestuur / Management	4,5	4,5	4,5	4,5
Personeel primair proces	46,2	46,4	47,6	48,2
Ondersteunend personeel	18,6	19,4	19,4	19,6
Studentenaantallen (01-10)	832	874	907	924

Kengetallen (* betreft een prognose)

Financiën

Met de groei van de studentenaantallen neemt de bezettingsgraad van de gebouwen toe. Wij zijn op een punt aanbeland dat een verdere toename van de bezettingsgraad moeilijk haalbaar zal zijn en dus een uitbreiding van de gebouwen moet plaatsvinden. In 2020 vindt dit zijn beslag met de realisatie van (een beperkt aantal) extra lokalen en ruimtes binnen de huidige gebouwenstructuur. De inschatting is dat met deze verbouwing de komende jaren kan worden volstaan.

De financieringsstructuur zal de komende jaren vergelijkbaar zijn met die van 2019.

De meerjarenraming laat voor de komende jaren een negatief exploitatieresultaat zien, teruglopend naar nul. Dit is het gevolg van investeringen in de ontwikkeling en uitvoering (inclusief voorfinanciering) van masteropleidingen en het vormgeven van een aantal grote projecten volgens uit ons instellingsplan. Hiermee geven wij een kwaliteitsimpuls aan het onderwijs.

	2019	2020*	2021*	2022*
BATEN				
Rijks- en overige bijdrage	6.376	6.604	7.105	7.498
Overige overheidsbijdrage	146	140	165	149
College-, cursus- en examengelden	1.324	1.392	1.411	1.455
Baten werk in opdracht van derden	673	750	871	930
Overige baten	400	288	299	301
	8.918	9.174	9.851	10.333
LASTEN				
Personele lasten	7.185	6.967	7.279	7.598
Afschrijvingen	717	935	931	929
Huisvestingslasten	574	532	541	550
Overige lasten	1.313	1.266	1.293	1.322
	9791	9.700	10.044	10.399
Saldo baten en lasten	-873	-526	-193	-66
Saldo financiële baten en lasten	40	36	36	36
Incidentele baten en lasten				
TOTAAL RESULTAAT	-833	-490	-157	-30

Staat/raming van baten en lasten (bedragen * € 1000,- / * betreft een prognose)

Omvang Eigen Vermogen

In overleg met de Raad van Toezicht zijn, gegeven de specifieke situatie van De Kempel, boven- en ondergrenzen vastgelegd voor de grootte van het eigen vermogen. Voor de solvabiliteit minimaal 20%, voor de liquiditeit een waarde tussen 1 en 2.

Interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het risicobeheersings- en controlesysteem wordt beschreven in hoofdstuk 1, onderdeel governance.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

De drie belangrijkste risico's -ontwikkeling studentenaantallen, goede naam en faam en onvoorzien gebeurtenissen- worden beschreven op bladzijde 11-12 van dit verslag.

Rapportage Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op de uitvoering van werkzaamheden en de uitoefening van bevoegdheden door het College van Bestuur en staat het bestuur met raad terzijde. De raad hanteert daartoe een toetsingskader waarin is uiteengezet op welke wijze invulling wordt gegeven aan het toezicht op de uitvoering van werkzaamheden door het college van bestuur en welke inhoudelijke uitgangspunten daarbij worden gehanteerd. Dit staat beschreven in hoofdstuk 1, verslag van de Raad van Toezicht.

	2019	2020*	2021*	2022*
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa	-	-	-	-
Materiële vaste activa	5.368	6.766	6.535	6.256
Financiële vaste activa	2.810	3.500	4.000	4.000
Totale vaste activa	8.178	10.266	10.535	10.256
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorraden	-	-	-	-
Vorderingen	334	500	600	600
Effecten	393	-	-	-
Liquide middelen	10.708	8.394	8.252	8.505
Totale vlottende activa	11.434	8.994	8.552	9.105
TOTALE ACTIVA	19.612	19.260	19.387	19.361
PASSIVA				
Eigen vermogen	13.279	13.621	13.464	13.433
• Algemene reserve	7.644			
• Bestemmingsreserve privaat	435			
• Overige reserves / fondsen	5.200			
Voorzieningen	3.375	2.907	2.856	2.860
Langlopende schulden	68	68	68	68
Kortlopende schulden	2.890	2.664	3.000	3.000
TOTALE PASSIVA	19.612	19.260	19.388	19.361

Balans per 31 december (bedragen * € 1000,- / * betreft een prognose)

Sectorakkoord

April 2018 is het sectorakkoord hoger beroepsonderwijs 2018 ondertekend. In dit akkoord wordt voor het hoger beroepsonderwijs onder meer invulling gegeven aan de kwaliteitsafspraken (2019-2024) en de wijze van profileren (2019-2022).

Kwaliteitsafspraken

Hogescholen hebben door het doen van voorinvesteringen al een impuls gegeven aan de kwaliteit van het hoger onderwijs. Voor Hogeschool de Kempel geldt dat de volgende activiteiten zijn geïnitieerd in het kader van deze voorinvesteringen:

- Onderwijsdifferentiatie:
 - Ontwikkeling masteropleidingen (MPM en MTO)
 - Ontwikkeling profileringsaanbod Specialist Sportieve en Gezonde School (SSGS)
- Meer en betere begeleiding studenten:
 - Proeftuinen Eigentijds Beoordelen in het Onderwijs (EBO)
- Verdere professionalisering docenten:
 - Proeftuinen Eigentijds Beoordelen in het Onderwijs (EBO)
 - Inzet ICT-coaches

Deze activiteiten lopen qua financiering door tot eind 2019.

Een belangrijk criterium voor toetsing van de kwaliteitsafspraken richt zich op de mate waarin intern belanghebbenden betrokken zijn bij het opstellen van het plan en er voldoende draagvlak is bij interne en relevante externe belanghebbenden. Dit betrekken van belanghebbenden bij beleidskeuzes is geen nieuw gegeven voor Hogeschool de Kempel. Zo is het huidige instellingsplan (2017-2022) met de titel 'Leraren met Lef' tot stand gekomen door docenten en studenten in gesprek te laten gaan met diverse externe belanghebbenden (leerlingen, leraren, directies, ouders, bestuurders, beleidsmaker, inspecteurs, enzovoorts) en is de realisatie van de in het plan genoemd

ambities onderwerp van gesprek tijdens de jaarlijkse Koersdagen voor het voltallige personeel. Uit het medewerkersonderzoek mag worden opgemaakt dat medewerkers zich voldoende gehoord en betrokken voelen bij de beleidskeuzes die gemaakt worden gericht op borging, c.q. verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

De door studenten ervaren kwaliteit van het onderwijs en de organisatie is vier keer per jaar onderwerp van gesprek in kwaliteitskringen waarin studenten, op basis van onderwijsbeoordelingen, meedenken over interventies die kunnen bijdragen aan behoud, c.q. verbetering van de kwaliteit. Uit de Nationale Studentenenquête (NSE) die jaarlijks wordt afgenomen blijkt dat studenten tevreden zijn over zowel de onderwijsbeoordelingen zelf als over de mate waarin de opleiding gebruik maakt van de uitkomsten van deze evaluaties.

Voor de realisatie van de kwaliteitsafspraken van Hogeschool de Kempel hebben we dan ook zoveel als mogelijk gebruik gemaakt van bestaande formele en informele overlegmomenten met de Hogeschoolraad, medewerkers, studenten en Raad van Toezicht.

Bij de totstandkoming zijn de voornemens en doelen leidend geweest, niet de thema's zoals genoemd in het sectorplan. De voornemens en doelen sluiten aan op ambities, speerpunten en doelen voortkomend uit het Instellingsplan 2017-2022 met de titel 'Le(ra)ren met Lef'. De koersdag voor het personeel van Hogeschool de Kempel (april 2018) en een brainstormsessie van de Hogeschoolraad, het management en CvB (september 2018) vormen de basis voor de voornemens en doelen die in diverse contexten en met diverse belanghebbenden zijn besproken. De opbrengsten hiervan bestonden uit suggesties voor verbetering van de kwaliteit van het onderwijs die kunnen worden geordend tot een drietal voornemens met onderliggende doelen.

1. Realiseren van een gedifferentieerd onderwijsaanbod (Instellingsplan: binnen het aanbod worden keuzemogelijkheden geboden passend bij achtergrond, tijd, plaats, tempo, eigen manier en eigen niveau).
 - a. Aanbieden van meerdere leerpaden, met bijpassende vorm van toetsing, binnen modules in de integrale leerlijn.
 - b. Aanbieden van extra/andersoortig (preventief) aanbod voor 'struikelvakken' gericht op het voldoen aan de kennisbasis/eindtermen.
 - c. Aanbieden van facultatief opleidingsaanbod: extra ondersteuning/begeleiding
 - d. Aanbieden van facultatief opleidingsaanbod: uitdagend, profilerend
2. Uitbreiden van de profileringsmogelijkheden voor studenten (Instellingsplan: profileringsmogelijkheden worden geboden gebruikmakend van talenten en interesses).
 - a. Aanbieden van facultatief aanbod: uitdagend, profilerend
 - b. In jaar 1 en 2 studenten laten kiezen uit een breed, inspirerend, kortdurend aanbod (strippenkaart) met een omvang van 2 EC per jaar.
 - c. In jaar 3 en 4 student laten kiezen uit een breed, profilerend, verdiepend aanbod met een omvang van 5 EC per jaar.
3. Versterken van de kwaliteit van de begeleiding op de werkplek (Instellingsplan: de eigenheid van het leren op de werkplek, in overleg met het werkveld, (verder) vormgegeven).
 - a. Versterken van de begeleiding van de student op de stageschool (o.a. inzet schoolopleider).
 - b. Intervisie binnen stagecluster (onder begeleiding van de tutor/stagebegeleider)

Naast deze voornemens verzocht de studentgeleding van de medezeggenschapsraad een verbetering van de mogelijkheid om binnen het instituut te kunnen werken en studeren.

De investeringen gemoeid met bovenstaande voornemens zijn met name gericht op het aantrekken of behouden van (onderwijs)medewerkers en daar waar nodig en gewenst het scholen van de medewerkers.

Profilering

De afgelopen periode zijn de voorinvesteringen al deels gericht geweest op profilering. De Kempel heeft namelijk gekozen voor de ontwikkeling van masteropleidingen, die aansluiten op de bacheloropleiding tot leraar basisonderwijs. Hiermee zal het beroep van leraar inhoudelijk worden versterkt met als neveneffect een stijging van het imago van het beroep.

Voor de komende jaren zal De Kempel ook inzetten op het verder profileren van onderzoek. Dit doen wij door zelfstandig onderzoek rond het thema 'Eigenaarschap en leren' en in Radiantverband door de bestaande onderzoeksprogrammering rond het onderwerp 'Persoonlijk Meesterschap' verder aan te scherpen en een consortium te vormen. Dit leidt tot massa en daarmee een grotere impact van onderzoek en het leidt tot betere zichtbaarheid waarmee samenwerking met andere partners eenvoudiger vorm kan krijgen.

Personeel

Verzuimbegeleiding

Het contract met Human Capital Care ziekte- en verzuimbegeleiding is in 2019 gecontinueerd. De Kempel is eigenrisicodragers voor de ziektewet. Om eventuele instroom na afloop van een dienstverband goed te begeleiden heeft zij een samenwerking met Human Capital Alert.

Beleid uitkering bij ontslag

Er is geen sprake van gedwongen ontslagen of reorganisaties. In geval van gedwongen ontslagen hanteert Stichting de Kempel het beleid om medewerkers actief te begeleiden van werk naar werk en hiermee de kosten van ontslagen te minimaliseren.

Medewerkeronderzoek

In 2019 is het tweejaarlijkse medewerkeronderzoek gehouden. De resultaten hiervan zijn nog weer beter dan twee jaar terug met een overall gemiddelde van 8.1. De respons van 81% was iets lager dan die in 2017 (88%), maar hoger dan die van de benchmark (71%). In tegenstelling tot de vorige twee afnames was bij deze afname het OOP meer tevreden dan het OP. Dit komt overeen met de landelijke benchmark. In het onderzoek zijn de medewerkers op tevredenheid en het belang van een item bevraagd. Wanneer beide dimensies tegen elkaar afgezet worden ontstaat er een kwadrant waarbij één deel de items laat zien die voor verbetering in aanmerking komen en die een hoog belang toegekend hebben gekregen. De prioriteiten die uit het onderzoek voortkomen zijn onderwerp van gesprek tussen medewerker en leidinggevende.

In onderstaande tabel worden de resultaten per thema weergegeven en vergeleken met de benchmark.

	Kempel 2019	Benchmark 2019	Kempel 2017
Het werk en perspectief	8,3	7,7	8,2
Werkdruk	7,7	6,7	7,2
Samenwerking	7,7	7,4	7,7
Middelen en veiligheid	8,6	7,9	8,7
Direct leidinggevende	8,6	7,7	8,4
Het management	8,0	6,3	7,6
College van Bestuur	8,1	-	7,8
Kwaliteit van de hogeschool	8,5	7,4	8,6
Kwaliteit van het onderwijsprogramma	8,3	7,6	8,2
Hogeschoolraad	8,0	7,2	7,9
Arbeidsvoorwaarden	7,8	7,3	7,6

Medewerker onderzoek 2019

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim² over 2019 bedroeg 2,9%. In onderstaande tabel wordt dit percentage vergeleken met de voorgaande jaren.

Kalenderjaar	Percentage
2014	2,4
2015	3,1
2016	2,5
2017	2,9
2018	4,7
2019	2,9

Ziekteverzuim

De ziekteverzuimgegevens naar verzuimpercentage, -duur³ en -frequentie⁴ per functiecategorie:

Verzuimpercentage	Man	Vrouw	Totaal
OOP	4,2	2,6	3,5
OP	0,7	3,5	2,5
Totaal	2,3	3,3	2,9

Verzuimpercentage

Het verzuimpercentage is op hogeschoolniveau als volgt opgebouwd:

	Kort verzuim <8 kalenderdagen	Middellang verzuim 8 > x < 43 kalenderdagen	Lang verzuim > 43 kalenderdagen
Verzuimpercentage	0,4	0,2	2,3
Als % van totale verzuimpercentage	13,8	6,9	79,3

Verzuimpercentage

De gemiddelde verzuimduur bedraagt:

Functiecategorie	Man	Vrouw	Verzuimduur
OOP	89,4	26,1	50,9
OP	42	20,5	27,4
Totaal	65,7	22,8	38

Gemiddelde verzuimduur

² Het verzuimpercentage wordt berekend door de som van het aantal verzuimde kalenderdagen per werknemer gerelateerd aan de betrekkingsomvang (en eventueel aan het arbeidsongeschiktheidspercentage) te delen door de som van het totaal aantal kalenderdagen van alle werknemers in het kalenderjaar (rekening houdend met de betrekkingsomvang). Zwangerschapsverlof is niet bij dit percentage inbegrepen.

³ De gemiddelde verzuimduur is gebaseerd op de beëindigde gevallen binnen de verslagperiode. De duur van een verzuimgeval bedraagt het aantal kalenderdagen vanaf de aanvangsdatum van het ziekteverzuim tot de hersteldatum. Hierbij wordt rekening gehouden met nieuwe ziekmeldingen binnen vier weken na een herstelmelding.

⁴ De frequentie van ziekmelding geeft het gemiddeld aantal ziekmeldingen per werknemer in het kalenderjaar berekend op basis van het aantal personeelsleden (geen FTE).

De ziekmeldingsfrequentie bedraagt:

Functiecategorie	Man	Vrouw	Frequentie
OOP	0,7	1,5	1,1
OP	0,3	0,5	0,4
Totaal	0,5	0,7	0,6

Ziekmeldingsfrequentie

Uit bovenstaande tabellen blijkt dat het ziekteverzuimpercentage net als in voorgaande jaren in grote mate wordt bepaald door lang verzuim. Dit lange verzuim is in de meeste gevallen gestart in 2018 en liep in 2019 door en verklaart daarmee de hoge verzuimduur. In 2019 waren er twee nieuwe situaties van langdurig verzuim. Beide waren niet arbeid gerelateerd.

Personeelsomvang

De hogeschool kent een College van Bestuur bestaande uit 2 personen.

Bij de weergave van de personeelsomvang wordt 31 december als peildatum gehanteerd. De surveillanten zijn niet in onderstaande tabellen meegenomen. Onder het OP wordt het onderwijzend en onderzoekend personeel geschaard. Het overige personeel wordt als OOP beschouwd.

OOP	Vrouwen		Mannen		Totaal	
	<i>aantal</i>	<i>FTE</i>	<i>aantal</i>	<i>FTE</i>	<i>aantal</i>	<i>FTE</i>
2010	13	7,7	16	13,9	29	21,6
2011	14	7,8	18	14,0	32	21,8
2012	15	7,9	17	14,1	32	22,0
2013	13	8,1	17	14,0	30	22,3
2014	10	7,1	17	14,1	28	22,0
2015	11	7,2	18	14,5	29	21,7
2016	12	7,5	18	14,1	30	21,6
2017	12	8,6	16	13,4	28	22
2018	13	9,7	15	13,0	28	22,7
2019	14	9,9	15	13,2	29	23,1

Personeelsomvang OOP

OP	Vrouwen		Mannen		Totaal	
	<i>aantal</i>	<i>FTE</i>	<i>aantal</i>	<i>FTE</i>	<i>aantal</i>	<i>FTE</i>
2010	33	25,0	19	17,3	52	42,3
2011	34	25,3	19	17,5	53	42,8
2012	31	22,8	19	17,5	50	40,3
2013	28	21,6	19	18,0	47	39,6
2014	34	24,5	19	17,7	53	42,2
2015	34	25,1	19	17,7	53	42,8
2016	37	26,6	22	20,5	59	47,1
2017	38	26,6	21	19,3	59	45,9
2018	38	26,7	18	15,9	56	42,6
2019	43	30,0	18	16,2	61	46,2

Personeelsomvang OP

A. Leeftijdsopbouw

B.

Leeftijd	< 24	25-34	35-44	45-54	> 55
Aantal OP	0	5	23	17	16
Aantal FTE OP	0	3,3	16,1	14,1	12,7
Aantal OOP	0	3	6	10	10
Aantal FTE OOP	0	2,3	4,8	8,2	7,8

Leeftijdsopbouw (peildatum 31-12-2019)

De gemiddelde leeftijd OOP is 49,6 jaar. De gemiddelde diensttijd bij de hogeschool is 11,2 jaar. Beide gemiddeldes zijn ongewogen.

De gemiddelde leeftijd OP is 47 jaar, de gemiddelde diensttijd bij de hogeschool is 11 jaar. Beide gemiddeldes zijn ongewogen.

C. Salarisschalen

D.

OOP	Aantal	FTE
Schaal 1 t/m 5	8	4,4
Schaal 6 t/m 10	13	11,2
Schaal > 10	6	5,5

Salarisschalen OOP (peildatum 31-12-2019, exclusief CvB)

OP	Aantal	FTE
Schaal 10	4	1,5
Schaal 11	34	25,8
Schaal 12	20	16,3
Schaal 13	2	1,6
Schaal 15	1	1,0

Salarisschalen OP (peildatum 31-12-2019)

Geen van de medewerkers ontvangt een arbeidsmarkttoelage.

E. OP-functies

Functie	Totaal aan FTE	Percentage
Docent A	1,5	3,2
Docent B	25,8	55,8
Hogeschooldocent	16,3	35,3
Hogeschoolhoofddocent	1,6	3,5
Lector	1	2,2
Totaal	46,2	100

OP-functies (uitgaande van de salarisschaal op peildatum 31-12-2019)

Aard van de arbeidsovereenkomsten

Op 31 december 2019 hebben 78 medewerkers een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd, 5 medewerkers een overeenkomst voor bepaalde tijd met uitzicht op onbepaalde tijd en nog eens 6 voor bepaalde tijd.

Daarnaast maakt de hogeschool gebruik van een flexibele formatie bestaande uit 27 personen. Dit betreft de inzet van 13 personen met de pensioengerechtigde leeftijd voor het surveilleren bij toetsen en 14 personen die vanuit het primair onderwijs studenten begeleiden in de stage.

Gesprekscyclus

Iedere medewerker heeft in 2019 twee of meer individuele gesprekken met zijn of haar leidinggevende gehad. In deze gesprekken, die behoren tot de reguliere gesprekscyclus, staan de ambities en de realisatie van de ambities van medewerkers centraal. Voor het onderwijsgevend personeel geldt dat bij één van de drie gesprekken -op basis van ervaringen in en wensen met betrekking tot het functioneren- vooruitgekeken wordt naar de invulling van de jaartaak voor het volgend studiejaar.

Professionalisering

De hogeschool ziet professionalisering als een belangrijk instrument voor ontplooiing van capaciteiten en realisatie van wensen van personeelsleden. Veranderende inzichten over leren en

substantiële wijzigingen van onderwijsinhouden vragen om scholing om de aanwezige professionaliteit te verbreden en te verdiepen. Door scholing kunnen medewerkers zich ook ontwikkelen in een richting die niet in alle gevallen direct als passend binnen het onderwijsbeleid van de hogeschool te omschrijven is maar die wel ligt in het verlengde van het belangstellingsgebied van betrokken werknemers. Ook hierbij wenst de hogeschool als een goed werkgever te handelen.

	Budget (€)	Uitgaven (€)
Budget out of pocket kosten	128.200	
Saldo 2018	3.500	
Budget 2019	131.700	
Inschrijfgelden		104.500
Boeken		10.000
Verblijf		8.000
Reiskosten		3.900
Vervanging		3.900
Totaal		130.300
Overheveling naar saldo 2020		1.400

Besteding out of pocket kosten 2019

Het is goed te constateren dat veel medewerkers zich in ook in formele zin geprofessionaliseerd hebben. Ondanks een overheveling van budget uit 2018 van € 3.500,- is nagenoeg het gehele budget van 2019 benut.

De Kempel streeft naar 100% master- of gelijkwaardig (bepaalde 1^e graad bevoegdheid of MO-B) opgeleide docenten vanaf een betrekkingsomvang van 0,4 fte. Op 31 december 2019 bedraagt dit percentage 80,3%. Met docenten zonder mastergraad vindt het gesprek plaats of een master-opleiding van toegevoegde waarde is voor de uitoefening van de functie.

Huisvesting

In 2019 zijn geen grote aanpassingen nodig geweest in de huisvesting. Met de groei van de studentenaantallen zal de komende jaren wel kritisch worden gekeken in hoeverre een verhoging van de bezettingsgraad van de gebouwen nog realistisch is en is reeds geconstateerd dat een beperkte uitbreiding noodzakelijk is.

Duurzaamheid

De Kempel streeft naar 30 procent energie-efficiencyverbetering in de periode 2005-2020. De maatregelen die in dit kader genomen zijn betreffen onder meer het terugbrengen van het aantal kilometers dat gemaakt wordt voor de stage door een gewijzigde opzet van de stagebezoeken (dit is met 50% gereduceerd) en het benadrukken van het inleveren van werkstukken in digitale vorm (met uitzondering van klassentoetsen worden alle toetsen inmiddels digitaal afgenomen). Verder wordt de afvalstroom (strikt) gescheiden waardoor een volumereductie van restafval heeft plaatsgevonden. Ook zijn gefixeerde thermostaatkranen geïnstalleerd. De ingehuurde schoonmaakorganisatie hanteert een beleidsplan waarin een milieubesparend schoonmaaksysteem bewerkstelligd wordt; men streeft naar het gebruik van producten die naast de vereiste kwaliteit en effectiviteit ook het minst belastend zijn voor het milieu.

De faciliteiten voor elektrisch rijden zijn in 2019 uitgebreid en zullen verder worden uitgebreid in 2020. Daarnaast is de verlichting in 2019 in de nieuwbouw vervangen door LED-verlichting, het gerenoveerde kloostergebouw maakt reeds gebruik van HF-verlichting. Hiermee wordt een structurele vermindering van het energieverbruik gerealiseerd. In 2019 is opdracht gegeven voor het opstellen van een roadmap richting CO2 neutrale gebouwen. Deze wordt in 2020 opgeleverd en verwerkt in een Duurzaam MeerJaren OnderhoudsPlan.

De in 2013 geplaatste 242 zonnepanelen leverden in 2019 ruim 1/6 deel van de gebruikte elektriciteit. De genomen maatregelen hebben geleid tot het nu reeds voldoen aan de beoogde 30% energie-efficiencyverbetering, die voor 2020 als doel is gesteld.

7. JAARREKENING

- Toelichting algemeen
- Balans met vergelijkende cijfers voorgaand boekjaar
- Staat van baten en lasten met vergelijkende cijfers voorgaand boekjaar
- Kasstroomoverzicht
- Toelichting op de onderscheiden posten van de balans
- Niet uit de balans blijken vorderingen
- Niet uit de balans blijken verplichtingen
- Gebeurtenissen na balansdatum
- Toelichting staat van baten en lasten
- Voorstel bestemming resultaat

Toelichting

ALGEMENE TOELICHTING

Hogeschool de Kempel is een educatief kenniscentrum voor de leraar basisonderwijs. Dit betekent dat wij de opleiding tot leraar basisonderwijs en voortgaande professionalisering voor de leraren basisonderwijs aanbieden.

De jaarrekening 2019 is opgemaakt op 30 juni 2020.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, Titel 9 Boek 2 BW, en Hoofdstuk 660 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de stellige uitspraken van de overige hoofdstukken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving en met de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector ('WNT').

Alle bedragen zijn in € x 1,- (tenzij anders vermeld)

Waardering

Tenzij anders vermeld, zijn de activa en passiva bij initiële opname gewaardeerd tegen de reële waarde met vervolgwaaardering tegen geamortiseerde kostprijs. Deze wijkt voor de opgenomen vorderingen en schulden niet af van de nominale waarde.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt, schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en hiermee de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, alsmede van baten en lasten. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De gemaakte schattingen hebben betrekking op de economische levensduur van de activa en de waardering van voorzieningen. Voor toelichtingen wordt verwezen naar deze jaarrekeningposten.

Financiële instrumenten

Een financieel instrument is in de wet- en regelgeving gedefinieerd als een overeenkomst die leidt tot een financieel actief bij een partij en een financiële verplichting bij een andere partij. Financiële instrumenten omvatten vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, schulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen partijen. De reële waarde van handels- en overige vorderingen en verplichtingen wordt tegen de contante waarde van de toekomstige kasstromen geschat. Wijzigingen in de reële waarde worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Vaste activa

De Kempel maakt gebruik van de overgangsregeling (volgens RJO artikel 4 lid 1c) voor voorziening groot onderhoud.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Op de materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur. In het jaar van investeren wordt naar rato afgeschreven. Op grond wordt niet afgeschreven.

	<u>afschrijving</u>
gebouw < 2000	: 30 jaar
gebouw > 2000:	
- Casco	: 30 jaar
- installaties	: 15 jaar
- afbouw	: 15 jaar
Inventaris/meubilair	: 10 jaar
Infrastructuur ICT/AV	: 07 jaar
Overige apparatuur	: 05 jaar
Hardware	: 03-04 jaar
vervoermiddelen jr 1t/m4	: 25-20-15-10%

Verbouwingen worden afgeschreven tot het moment waarop de oorspronkelijke bouw is afgeschreven.

Uitbreidingen worden overeenkomstig de bovenvermelde termijnen afgeschreven.

Inventaris met een geringe aanschafwaarde (< € 2.300) wordt direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geraamde bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van het groot onderhoud verloopt. De inschatting van de toekomstige kosten van groot onderhoud is gebaseerd op een door een externe partij opgesteld meerjaren onderhoudsplan.

Bijzondere waardeverminderingen

Op balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde en de waardevermindering naar verwachting duurzaam is.

De realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. De opbrengstwaarde wordt vastgesteld met behulp van bepalingen van de actieve markt. De bedrijfswaarde wordt bepaald op basis van de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Financiële vaste activa

De obligaties worden opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs per 31 december 2019.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen reële waarde van de tegenprestatie. Bij deze waardering wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum aanwezige oninbaarheid.

De waardering van overige financiële vaste activa is beschreven onder financiële instrumenten.

Effecten

De kortlopende effecten worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit de kasgelden en de tegoeden bij de banken. De middelen staan volledig ter vrije beschikking.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserve en de bestemmingsreserve privaat gepresenteerd.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor feitelijke of in rechte afdwingbare verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde of de contante waarde op balansdatum.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kortlopende schulden

Het betreft schulden met een op de balansdatum resterende looptijd van ten hoogste een jaar.

De schulden worden gewaardeerd tegen reële waarde. Deze wijkt voor de opgenomen schulden niet af van de nominale waarde.

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen en nog te betalen bedragen.

Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden.

Grondslagen en resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden verwerkt indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Opbrengstverantwoording algemeen

Opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben. Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten. Indien opbrengsten betrekking hebben op een specifiek te realiseren doel worden de opbrengsten verantwoord naar rato van de verrichte prestaties.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Collegegelden

Collegegelden worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Veronderstelling hierbij is dat de reguliere onderwijsactiviteiten gelijkmatig over het collegejaar zijn gespreid. Restitutie van collegegeld vindt plaats vanaf de maand na uitschrijving.

Baten in opdracht van derden

Baten werk in opdracht van derden worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben en de prestaties zijn geleverd. Indien sprake is van een activiteit die qua tijdspad over het boekjaar heen loopt, wordt een overlopende post opgenomen voor de nog te leveren prestaties.

Overige baten

De overige baten bestaan uit verhuur opbrengsten gebouwen en lokalen, bijdragen van studenten voor de diverse kampen en tochten en uit opbrengsten van inzet van personeel.

Personele lasten

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Grondslagen inzake pensioenen

Er is sprake van een toegezegde bijdrageregeling. Hierbij is een premiebijdrage toegezegd. Voor de pensioen-regeling worden op verplichte basis premies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetalingen zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of verrekening.

Voor de pensioenvoorziening van het personeel is de stichting aangesloten bij het ABP (Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds). De dekkingsgraad bedroeg ultimo 2019: 97,8%

Volgens de Pensioenwet moeten pensioenfondsen een herstelplanberekening maken wanneer de beleidsdekkingsgraad te laag is. De beleidsdekkingsgraad van ABP moet hoger zijn dan 128,2%. De beleidsdekkingsgraad van ABP was lager.

In het huidige herstelplan van 2018 staat hoe ABP de financiële situatie in 10 jaar tijd kan herstellen. Dit betekent dat eind 2027 de beleidsdekkingsgraad ongeveer 128,2% moet zijn. Dit is in lijn met de nieuwe regels voor pensioenfondsen. Heeft ABP een lagere dekkingsgraad dan 128,2%, dan is er sprake van een tekort. In het herstelplan staan de maatregelen die het bestuur neemt om het tekort weg te werken. Zolang de financiële situatie onvoldoende blijft, moet ABP ieder jaar een nieuw herstelplan opstellen en indienen bij DNB. Doordat de beleidsdekkingsgraad in dit herstelplan voldoende stijging laat zien, is een verlaging van de pensioenen niet aan de orde.

Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en -lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet.

Belastingen

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de staat van baten en lasten, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

Resultaatbepaling en -bestemming

Het resultaat wordt toegevoegd dan wel onttrokken aan de algemene reserve, waarna op grond van bestuursbesluiten eventueel een toedeling kan plaatsvinden aan bestemmingsreserves.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.
De geldmiddelen bestaan uit liquide middelen.

Kredietrisico

De instelling heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instelling verschuldigde betalingen, blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De marktwaarde van de beleggingen wordt actief gemonitord door de instelling. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's. De risico's van de vorderingen op het ministerie van OCW, op overige overheden, op studenten en op overige bedrijven wordt zeer beperkt geacht.

Voor potentieel oninbare vorderingen wordt een voorziening gevormd.

Renterisico en kasstroomrisico

Het rente- en kasstroomrisico is zeer beperkt doordat de instelling niet over rentedragende schulden beschikt.

Balans

Balans per		31 december 2019	
Activa	1	31 december 2019	31 december 2018
Vaste activa			
Materiele vaste activa	1.2	5.368.450	5.733.650
Financiële vaste activa	1.3	2.809.636	3.259.402
Totaal vaste activa		8.178.086	8.993.052
Vlottende activa			
Voorraad	1.4	-	-
Vorderingen	1.5	333.619	486.741
Effecten	1.6	393.139	150.703
Liquide middelen	1.7	10.707.615	10.288.563
Totaal vlottende activa		11.434.373	10.926.007
Totaal Activa		19.612.459	19.919.059
Passiva			
Eigen vermogen	2.1	13.279.528	14.112.282
Voorzieningen	2.2	3.374.986	2.740.986
Langlopende schulden	2.3	68.177	68.177
Kortlopende schulden	2.4	2.889.768	2.997.614
Totaal Passiva		19.612.459	19.919.059
Solvabiliteit (EigenVermogen/TotaalVermogen x 100%)		0,68	0,71
Current ratio (vlott.activa+voorraad/kort vr.vermogen)		3,96	3,64
Quick ratio (vlott. activa-voorraad/kort vr.vermogen)		3,96	3,64

Uit de balans en de kengetallen van solvabiliteit blijkt dat financiële positie stabiel is.

Staat van Baten en Lasten

Winst- en verlies per

31 december 2019

		Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Baten	3			
Rijksbijdragen	3.1	6.522.061	6.385.800	6.262.371
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	3.2	-	-	-
College-Cursus-en Examengelden	3.3	1.323.633	1.582.860	1.463.373
Baten werk in opdracht van derden	3.4	672.659	634.000	791.805
Overige baten	3.5	399.517	274.500	269.501
Totaal Baten		8.917.870	8.877.160	8.787.050
Lasten	4			
Personeelslasten	4.1	7.185.790	6.550.455	6.158.563
Afschrijvingen	4.2	717.157	718.300	728.807
Huisvestingslasten	4.3	573.984	544.000	543.902
Overige lasten	4.4	1.313.904	1.257.510	1.205.048
Totaal lasten		9.790.835	9.070.265	8.636.320
Saldo Baten-Lasten		-872.965	-193.105	150.730
Financiële baten en lasten	5	40.211	50.600	59.380
Totaal resultaat		-832.754	-142.505	210.110

Oorzaak van het meer negatieve resultaat is de toename (700K) van de "Personeelslasten". Deze wordt veroorzaakt door de toename personele voorzieningen en het toekennen van een eenmalige bonus aan het personeel.

Voorstel bestemming resultaat

Het negatieve resultaat (publiek) komt volledig ten laste van de algemene reserve (publiek)

Het positieve resultaat (privaat) wordt toegevoegd aan de algemene reserve (privaat)

Kasstroomoverzicht

	31 december 2019	
Kasstroom uit operationele activiteiten	31 december 2019	31 december 2018
Saldo Baten en Lasten	-872.965	150.730
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- Afschrijvingen	717.157	728.807
- Mutaties voorzieningen	634.000	168.190
<i>Verandering in werkkapitaal:</i>		
- Effecten	-242.437	168.737
- Vorderingen	153.122	-96.543
- Kortlopende schulden	-107.846	-333.843
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties	281.031	786.078
Ontvangen interest	109.969	121.963
Kosten effecten	-12.429	-
Waardeverandering effecten	-57.328	-62.583
Buitengewoon resultaat		
	40.212	59.380
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</u>	<u>321.243</u>	<u>845.458</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeren in MVA	-351.957	-116.886
Desinvesteren in MVA	-	-
Investeren in deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	-	-
Mutaties leningen	-	-
Investeren in FVA	-	-
Desinvesteren in FVA	449.766	208.846
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>	<u>97.809</u>	<u>91.960</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	-	-
Aflossing langlopende schulden	-	-
<u>Totaal Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Overige balansmutaties	-	-
<u>Mutaties liquide middelen en effecten</u>	<u>419.052</u>	<u>937.418</u>
Beginstand liquide middelen	10.288.563	9.351.145
Mutatie liquide middelen	419.052	937.418
Eindstand	<u>10.707.615</u>	<u>10.288.563</u>

Vaste Activa

	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Vervoer- middelen	In uitvoering en vooruit betalingen	Totaal	
Materiële vaste activa	1.1	1.2.1	1.2.2	1.2.3	1.2.4	1.1
Aanschafwaarde per 1 januari	10.174.526	1.567.910	139.343	-		11.881.779
Investeringen	-	275.409	51.918	24.630		351.957
Desinvesteringen	-	-	-	-		-
Aanschafwaarde per 31 december	<u>10.174.526</u>	<u>1.843.319</u>	<u>191.261</u>	<u>24.630</u>		<u>12.233.736</u>
Cum.afschrijvingen per 1 januari	5.007.646	1.048.834	91.649	-		6.148.129
Afschrijvingen	418.618	281.037	17.502	-		717.157
Desinvestering afschrijvingen	-	-	-	-		-
Cum.afschrijvingen per 31 december	<u>5.426.264</u>	<u>1.329.871</u>	<u>109.151</u>	<u>-</u>		<u>6.865.286</u>
Boekwaarde per 1 januari	5.166.880	519.076	47.694	-		5.733.650
Boekwaarde per 31 december	4.748.262	513.448	82.110	24.630		5.368.450

De afschrijvingspercentages zijn vermeld onder de toelichting algemeen onder de noemer grondslagen en waardering.

De vastgestelde OZB-waarde bedraagt (peildatum: 1 januari 2019)	7,03 miljoen
Verzekerde waarde van de gebouwen bedraagt	14,74 miljoen
Verzekerde waarde inventaris bedraagt	4,04 miljoen
Verzekerde waarde herhuisvesting	0,55 miljoen

Financiële Vaste Activa

		Vorderingen op OCW en EZ 1.3.1	Overige vorderingen 1.3.2	Effecten 1.3.3	Totaal van financiële vaste activa 1.3
Financiële vaste activa	1.3				
Boekwaarde per 31-12-2018		-	-	3.259.402	3.259.402
Investerings en verstrekte leningen		-	-	-	-
Desinvesteringen en aflossingen		-	-	408.173	408.173
Waardeveranderingen		-	-	-41.593	-41.593
Boekwaarde per 31-12-2019		-	-	2.809.636	2.809.636

		Nederlandse staats-obligaties 1.3.3.1	Overige obligaties 1.3.3.2	Overige effecten 1.3.3.3	Effecten
<i>Langlopende effecten (>1jr)</i>	1.3.3				
Boekwaarde per 31-12-2018		410.824	2.848.578	-	3.259.402
Investerings en verstrekte leningen				-	-
Desinvesteringen en aflossingen			408.173	-	408.173
Waardeveranderingen		-1.385	-40.208	-	-41.593
Boekwaarde per 31-12-2019		409.439	2.400.197	-	2.809.636

		Obligaties <1jr	Obligaties >1jr en <5jr	Obligaties >5jr	Obligaties totaal
<i>Verloop effecten</i>					
Boekwaarde per 31-12-2018		150.703	2.805.545	453.856	3.410.104
Investerings en verstrekte leningen		408.173		-	408.173
Desinvesteringen en aflossingen		150.000	408.173	-	558.173
Waardeveranderingen		-15.736	-40.573	-1.019	-57.328
Boekwaarde per 31-12-2019		393.140	2.356.799	452.837	3.202.776

De obligaties zijn allen ingekocht onder de regeling beleggen en belenen. Bij aanvang van de transactie wordt het rente-, krediet- en kasstroomrisico van de obligaties beoordeeld. Hierbij wordt op basis van de rating van de obligaties bij aanvang van de transactie het risico bepaald. Vervolgens wordt op basis van rapportages van de vermogensbeheerder het risicoprofiel gemonitord.

De effecten staan volledig ter vrije beschikking.

De waardepapieren worden als volgt gewaardeerd:

- De aandelen met beperkt risico (hoofdsomgarantie) worden aangehouden tot de expiratedatum.
- De waardering geschiedt tegen geamortiseerde kostprijs per balansdatum.

Vorraden & Vorderingen

Vorderingen	1.5	31 december 2019	31 december 2018
Debiteuren	1.5.1	31.197	240.663
OCW/EZ	1.5.2	-	-
Groepsmaatschappijen	1.5.3	-	-
Andere deelnemingen	1.5.4	-	-
Studenten/deelnemers/cursisten	1.5.5	-	-
Overige overheden	1.5.6	-	-
Overige vorderingen	1.5.7	-	-
Overlopende activa	1.5.8	302.422	246.078
Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	1.5.9	-	-
<u>Vorderingen</u>		<u>333.619</u>	<u>486.741</u>
<i>Uitsplitsing Overige vorderingen</i>			
Personeel	1.5.7.1		
Overige	1.5.7.2	-	-
<u>Overige vorderingen</u>		<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Uitsplitsing Overlopende activa</i>			
Vooruitbetaalde kosten	1.5.8.1	180.820	140.898
Verstrekke voorschotten	1.5.8.2	-	-
Overige overlopende activa	1.5.8.3	121.602	105.180
<u>Overlopende activa</u>		<u>302.422</u>	<u>246.078</u>

Het saldo "Debiteuren" was per balansdatum 2018, niet structureel, uitzonderlijk hoog door late facturering en overschrijding betalingstermijnen. Saldo is in 2019 in zijn geheel ontvangen.

Effecten & Liquide middelen

		Boekwaarde	investeringen	Des- investeringen en herwaarderingen	Boekwaarde
Effecten	1.6	31-dec-2018	2019	2019	31-dec-2019
Aandelen	1.6.1	-	-		-
Obligaties	1.6.2	150.703	462.889	220.453	393.139
Overige effecten	1.6.3	-	-		-
<u>Effecten</u>		150.703	462.889	220.453	393.139

		31-dec-2019	31-dec-2018
Liquide middelen	1.7		
Kasmiddelen	1.7.1	1.260	2.982
Tegoeden op bankrekeningen	1.7.2	10.706.355	10.285.581
Deposito's	1.7.3	-	-
Overige Liquide middelen	1.7.4	-	-
<u>Liquide middelen</u>		10.707.615	10.288.563

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking.

Eigen vermogen

Eigen Vermogen	2.1	Stand per 31-dec-2018	Resultaat 2019	Overige mutaties 2019	Stand per 31-dec-2019
Algemene reserve	2.1.1	8.484.163	-909.935	70.000	7.644.228
Bestemmingsreserve (publiek)	2.1.2	5.200.000	-	-	5.200.000
Bestemmingsreserve (privaat)	2.1.3	428.119	77.181	-70.000	435.300
Bestemmingsfonds (publiek)	2.1.4	-	-	-	-
Bestemmingsfonds (privaat)	2.1.5	-	-	-	-
Herwaarderingsreserve	2.1.6	-	-	-	-
Andere wettelijke reserves	2.1.7	-	-	-	-
Statutaire reserves	2.1.8	-	-	-	-
Minderheidsbelang derden	2.1.9	-	-	-	-
Eigen vermogen		14.112.282	-832.754	-	13.279.528

Uitsplitsing Bestemmingsreserve (publiek)

Verbouwing pand	2.1.2.1	500.000	-	-	500.000
Energie neutraal	2.1.2.2	750.000	-	-	750.000
Herinvesteringen ICT	2.1.2.3	1.000.000	-	-	1.000.000
Herinvestering inventaris	2.1.2.4	450.000	-	-	450.000
Continuïteit huisvesting	2.1.2.5	1.000.000	-	-	1.000.000
Continuïteit personeel	2.1.2.6	1.000.000	-	-	1.000.000
Onderzoek en ontwikkeling	2.1.2.7	500.000	-	-	500.000
Bestemmingsreserve (publiek)		5.200.000	-	-	5.200.000

Uitsplitsing Bestemmingsreserve (privaat)

Algemene reserve (privaat)	2.1.3.1	378.119	77.181	-70.000	385.300
Investering Leiderschapstrainingen	2.1.3.2	50.000	-	-	50.000
Bestemmingsreserve (privaat)		428.119	77.181	-70.000	435.300

Bestemmingsreserve (publiek) zijn bedragen die door de Kempel zijn toegewezen aan bepaalde doelen. Voor de reserveringen van 2.1.2.1 tot en met 2.1.2.4 wordt in 2020 gestart met de uitvoering van de bestemming. De reserveringen 2.1.2.5 en 2.1.2.7 zijn bestemmingen om de continuïteit van de Kempel te waarborgen.

Onder "overige mutaties 2019" is correctie opgenomen van in 2018 gemaakte kosten. Deze kosten zijn in 2018 onterecht niet aan het private resultaat toegewezen en dit is in 2019 hersteld.

Verloop eigen vermogen 2018

Eigen Vermogen (bedragen € x 1000,-)	2.1	Stand per 31-dec-17	Resultaat 2018	Overige mutaties 2018	Stand per 31-dec-18
Algemene reserve	2.1.1	8.274	210	-	8.484
Bestemmingsreserve (publiek)	2.1.2	5.200	-	-	5.200
Bestemmingsreserve (privaat)	2.1.3	411	17	-	428
Bestemmingsfonds (publiek)	2.1.4	-	-	-	-
Bestemmingsfonds (privaat)	2.1.5	-	-	-	-
Herwaarderingsreserve	2.1.6	-	-	-	-
Andere wettelijke reserves	2.1.7	-	-	-	-
Statutaire reserves	2.1.8	-	-	-	-
Minderheidsbelang derden	2.1.9	-	-	-	-
Eigen vermogen		13.885	227	-	14.112

Voorzieningen & Schulden

		Stand per	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per
		31-dec-2018	2019	2019	2019	31-dec-2019
Voorzieningen	2.2					
Personele voorzieningen	2.2.1	536.325	616.480	68.238	55.047	1.029.520
Voorziening verlieslatende contracten	2.2.2	-				-
Overige voorzieningen	2.2.3	2.204.661	261.000	90.195	30.000	2.345.466
<u>Voorzieningen</u>		<u>2.740.986</u>	<u>877.480</u>	<u>158.433</u>	<u>85.047</u>	<u>3.374.986</u>

Uitsplitsing Personele voorzieningen

Jubileumverplichtingen	2.2.1.1	128.348	122.060	11.829	-	238.579
Wachtgeldverplichtingen	2.2.1.2	210.442	-	1.729	55.047	153.666
DI-uren en werktijdverkorting senioren	2.2.1.3	197.535	494.420	54.680	-	637.275
<u>Personele voorzieningen</u>		<u>536.325</u>	<u>616.480</u>	<u>68.238</u>	<u>55.047</u>	<u>1.029.520</u>

Voorziening Jubileumverplichtingen

De voorziening jubileumverplichtingen geeft de verplichtingen op de balansdatum weer van de lasten voor de eenmalige jubileumuitkeringen van het personeel in vaste dienst. Bij de bepaling wordt rekening gehouden met de navolgende variabelen: jubileumdiensttijd - leeftijd - salaris - jubileumdatum jubileumuitkering - pensioendatum en de leefkans en uitdientkans. De voorziening is berekend tegen contante waarde. Dotatie aan jubileumvoorziening is in 2019 groter door het bijstellen van een aantal variabelen. De uitdientkans is gehalveerd. De uitdientkans is, mede door het aan het personeel geboden ontwikkelingskansen, structureel lager, waardoor de kans op behalen van het jubileum groter is geworden. Ook bepalend is het percentage voor het te behalen rendement. Deze is naar beneden bijgesteld door de structureel lagere (negatieve) rente op de 10jrs kapitaalmarkt. Mede door het zeer lage risicoprofiel bij het beleggen is gekozen voor een rendement op kapitaal van 0%.

Voorziening wachtgeldverplichtingen

De opgenomen voorziening "Wachtgeldverplichtingen" is gebaseerd op een prognose van APG voor lopende aanspraken op de BWW door voormalige werknemers.

DI-uren en werktijdverkorting senioren

Betreft een voorziening op basis van de "regeling duurzame inzetbaarheid" conform de cao-HBO. Te verdelen in een component o.b.v. art M1 "spaarverlof" en art. M2 werktijdvermindering senioren.

M1; Conform deze regeling kan de werknemer kiezen om zijn DI-budget (max. 40 u per studiejaar) aan te wenden voor een verlofdoel. De hoogte van de voorziening is bepaald aan de hand van de gespaarde verlofuren tegen het voor de betreffende werknemer geldende uurtarief. Bij beëindiging van het dienstverband wordt het resterende verlofsaldo niet uitgekeerd. Het maximum aantal te sparen verlofuren bedraagt 200.

M2; Personeel, dat voldoet aan de gestelde eisen van art. M2, heeft vanaf 1 augustus 2015 recht op vermindering van de wekelijkse werktijd tot een maximum van 20%. Dit gedurende een periode van maximaal 5 jaar. Zes medewerkers maken gebruik van de mogelijkheden van de regeling.

Voorloop DI M2; Voorafgaande (5 jaar) aan de mogelijke deelname van werknemers aan DI M2 is een voorziening opgenomen, gebaseerd op het huidige deelname-% aan de DI M2 en diens voorloper SOP. Doordat deelname aan de regeling M2 pas sinds augustus 2018 substantieel is toegenomen is er vanaf boekjaar 2019 een voorziening Voorloop DI M2 opgenomen.

		Stand per	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per
<i>Uitsplitsing overige voorzieningen</i>		31-dec-2018	2019	2019	2019	31-dec-2019
Onderhoudsvoorziening	2.2.3.1	2.174.661	261.000	90.195	-	2.345.466
Voorziening profileringsfonds	2.2.3.2	30.000	-	-	30.000	-
<u>Overige voorzieningen</u>		<u>2.204.661</u>	<u>261.000</u>	<u>90.195</u>	<u>30.000</u>	<u>2.345.466</u>

Egalisatie voorziening onderhoud gebouw

De voorziening is bestemd voor de onderhoudswerkzaamheden van de gebouwen Deurneseweg 11 en 13.

Het onderhoudsplan dd. 19 februari 2015 is voorzien van een gesplitste onderhoudsrapportage en geeft zowel de gemiddelde jaarlijkse dotatie per onderdeel als ook de reeds benodigde gereserveerde middelen per 31 december 2019 weer.

In 2019 heeft er geen dotatie aan de onderhoudsvoorziening plaats gevonden, omdat het meerjarenonderhoudsplan geupdate gaat wordt. Geplande uitgaven van het meerjarenonderhoudsplan zijn wel onttrokken aan de voorziening.

Conform de rapportage is het preventief-en technisch onderhoud opgenomen als voorziening.

Per 31 december 2019 bedraagt de theoretisch benodigde voorziening :

De afwikkeling naar tijdsduur is:

	<1 jaar	>1jr en 5jr<	>5 jaar
Onderhoudsvoorziening	€ 578.295	€ 894.689	872.482
Jubileumverplichtingen	€ 10.089	€ 20.578	207.912
Wachtgeldverplichtingen	€ 42.949	€ 110.717	-
DI-uren en werktijdverkortingen senioren	€ 126.598	€ 510.678	-

In 2020 wordt het MJOP geactualiseerd en de voorziening wordt dan gevormd op basis van de vereiste componenten.

De Kempel maakt gebruik van de overgangsregeling (volgens RJO artikel 4 lid 1c) voor voorziening groot onderhoud.

Profileringsfonds

In de afgelopen jaren en ook na balansdatum zijn er geen aanspraken gedaan op het profileringsfonds. Besloten is om de voorziening te laten vrijvallen en voortaan per ingangsdatum van een nieuwe aanspraak een voorziening op te nemen.

		Stand per	Aangegane	Aflossingen	Stand per
Langlopende schulden	2.3	31-dec-2018	leningen		31-dec-2019
Schulden aan groepsmaatschappijen	2.3.1	-	-	-	-
Schulden aan overige deelnemingen	2.3.2	-	-	-	-
Kredietinstellingen	2.3.3	-	-	-	-
OCW/EZ	2.3.4	-	-	-	-
Overige langlopende schulden	2.3.5	68.177	-	-	68.177
<u>Langlopende schulden</u>		<u>68.177</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>68.177</u>

De overige langlopende schuld betreft een risicodekking t.b.v. uitkeringsverplichtingen voor voormalig personeel indertijd werkzaam ten behoeve van de federatie Interactum. Dit bedrag is bijeen gebracht door verschillende leden van Radiant en zal, zodra er geen risicodekking meer nodig is, terug betaald worden aan dezelfde leden.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden	2.4	31 december 2019	31 december 2018
Kredietinstellingen	2.4.1	-	-
Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen	2.4.2	-	-
OHW			
Crediteuren	2.4.3	177.199	140.485
OCW/EZ	2.4.4	373.964	323.345
Schulden aan groepsmaatschappijen	2.4.5	-	-
Schulden aan andere deelnemingen	2.4.6	-	-
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.4.7	263.229	259.169
Schulden ter zake van pensioenen	2.4.8	83.127	71.888
Overige kortlopende schulden	2.4.9	3.312	3.312
Overlopende passiva	2.4.10	1.988.937	2.199.415
Kortlopende schulden		2.889.768	2.997.614

In de bijlage model G is een verantwoordingsoverzicht opgenomen van ontvangen subsidies.

Uitsplitsing Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	2.4.7.1	260.550	257.871
Omzetbelasting	2.4.7.2	2.679	1.298
Premies sociale verzekeringen	2.4.7.3	-	-
Overige belastingen	2.4.7.4	-	-
Belastingen en premies sociale verzekeringen		263.229	259.169

Uitsplitsing Overige kortlopende schulden

Werk door derden	2.4.9.1	-	-
Overige	2.4.9.2	3.312	3.312
Overige kortlopende schulden		3.312	3.312

Uitsplitsing Overlopende passiva

Vooruitontvangen college- en les gelden	2.4.10.1	627.104	807.516
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ geormerkt	2.4.10.2	47.345	-
Vooruitontvangen investeringssubsidies	2.4.10.3	-	-
Vooruitontvangen termijnen	2.4.10.4	-	-
Vakantiegeld en -dagen	2.4.10.5	264.901	243.096
Accountants- en administratiekosten	2.4.10.6	11.672	20.000
Rente	2.4.10.7	-	-
Overige	2.4.10.8	1.037.915	1.128.803
Overlopende passiva		1.988.937	2.199.415

Uitsplitsing Overige

Vooruitontvangen bedragen	2.4.10.8.1	342.344	47.087
Nog te betalen kosten	2.4.10.8.2	9.161	65.056
Vooruitontvangen subsidies overige	2.4.10.8.3	686.410	1.016.660
Overige		1.037.915	1.128.803

Niet uit de balans blijvende vorderingen

Op het ministerie van OCW staat een vordering open uit het jaar 1986 betreffende sociale lasten tot een bedrag van € 23.559. Het betreft een eeuwigdurende vordering welke eerst bij opheffing van de instelling met OCW zal worden verrekend.

Delen van het pand zijn onderverhuurd aan onderwijs gerelateerde instellingen. Hiervoor zijn huurovereenkomsten voor meerdere jaren afgesloten.

- Huurovereenkomsten € 145.548 voor resterende looptijden van de overeenkomsten

De afwikkeling naar tijdsduur is:

	<1 jaar	>1jr en 5jr<	>5 jaar
- Huurovereenkomsten	€ 44.959	€ 100.589	-

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Van het ministerie van OCW is een liquiditeitsbijdrage ontvangen ter grootte van € 48.492. Deze schuld wordt eerst bij opheffing van de instelling met het ministerie verrekend.

Samengewerkt wordt in de coöperatie UA Radiant. Op basis van een begroting wordt een jaarlijkse bijdrage

Delen van het pand zijn onderverhuurd. Van deze huurders hebben we € 15.790 borg ontvangen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na balansdatum geen relevante gebeurtenissen voorgedaan welke nadere informatie geven over de

Coronavirus uitbraak (COVID-19)

Ten tijde van het schrijven van dit jaarverslag 2019, bevindt Nederland zich in een crisissituatie. De recente uitbraak Te denken valt aan:

- Achterblijven van studenteninstroom.
- Studievertraging voor studenten zonder dat dit bekostigd wordt.
- Extra kosten voor het faciliteren van digitaal onderwijs.
- Extra kosten voor het inrichten van de campus op de 1½ meter samenleving.
- Terughalen van studenten uit het buitenland.
- Derving van collegegeldinkomsten als gevolg van lagere studentenaantallen.
- Afname van de inkomsten van de Voortgaande Professionalisering door het niet door kunnen laten gaan van geplande trainingen en lager dan verwachten inschrijvingen in het nieuwe studiejaar.
- Extra IT-kosten om de capaciteit van onlineverbindingen te vergroten.
- Extra kosten voor thuiswerken.

De volledige impact van de gevolgen is nog niet duidelijk, maar de situatie wordt nauwlettend gemonitord. Via onze website worden zowel medewerkers als studenten dagelijks geïnformeerd over de situatie. Eind maart is besloten om

In het jaarverslag 2020 zal uitgebreid wordt stilgestaan bij de gevolgen van deze COVID-19 crisis voor de organisatie en

Model G Verantwoording subsidie

			de prestatie is ultimo verslagjaar geheel uitgevoerd en afgerond?	conform de subsidiebeschik- king nog niet geheel afgerond?
Subsidies zonder verrekeningsclausule	<i>G1</i>	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing datum	
Lerarenbeurs 2018		928203-1	20-07-18	X
Lerarenbeurs 2019		1006197-01	22-07-19	X

Subsidies zonder verrekeningsclausule

Subsidies met verrekeningsclausule	G2				
Aflopend per ultimo verslagjaar	G2A	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing datum	ultimo verslagjaar	subsidiebeschik- king nog niet
				-	-
				Totale kosten	Te verrekenen
Aflopend per ultimo verslagjaar				-	-

Doorlopend tot in een volgend verslagjaar	<i>G2B</i>	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing datum	ultimo verslagjaar	Saldo 1-1-2019
				-	-
		conform de subsidiebeschikkin- g nog niet geheel afgerond?	Lasten in verslagjaar	Totale kosten 31-12-2019	Saldo nog te besteden 31-12-2019
<u>Doorlopend tot in een volgend verslagjaar</u>		-	-	-	-

Overheidsbijdragen

31 december 2019				
Rijksbijdragen	3.1	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Rijksbijdragen OCW/EZ	3.1.1	6.375.923	6.145.800	6.080.490
Overige Subsidies OCW/EZ	3.1.2	146.138	240.000	181.881
Af: Inkomensoverdrachten	3.1.3	-	-	-
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	3.1.4	-	-	-
<u>Rijksbijdragen</u>		<u>6.522.061</u>	<u>6.385.800</u>	<u>6.262.371</u>
<i>Uitsplitsing Rijksbijdragen OCW/EZ</i>				
Rijksbijdrage OCW	3.1.1.1	6.375.923	6.145.800	6.080.490
Rijksbijdrage EZ	3.1.1.2	-	-	-
<u>Rijksbijdragen OCW/EZ</u>		<u>6.375.923</u>	<u>6.145.800</u>	<u>6.080.490</u>

De toename van de rijksbijdrage 2019 t.o.v. 2018 en begroting 2019 wordt grotendeels veroorzaakt door de kwaliteitsafspraken en de compensatie halvering collegegeld. Resterende toename van rijksbijdrage t.o.v. 2018 is toe te wijzen aan de toename van de bekostigde eenheden en een lichte toename van de bekostiging per eenheid.

<i>Uitsplitsing Overige Subsidies OCW/EZ</i>				
Overige subsidies OCW	3.1.2.1	146.138	240.000	181.881
Overige subsidies EZ	3.1.2.2	-	-	-
<u>Overige Subsidies OCW/EZ</u>		<u>146.138</u>	<u>240.000</u>	<u>181.881</u>

Overige subsidies OCW bestaat uit de bijdragen die ontvangen worden uit het project "Opleidingsschool" en ontvangen bedragen voor studieverlof.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies	3.2	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Participatiebudget	3.2.1	-	-	-
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	3.2.2	-	-	-
<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>		<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Andere baten

		31 december 2019		
College-, cursus-, les- en examengelden		Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
	3.3			
Lesgelden sector VO	3.3.1	-	-	-
Cursusgelden sector BVE	3.3.2	-	-	-
Collegegelden sector HBO	3.3.3	1.323.633	1.582.860	1.463.373
Collegegelden sector WO	3.3.4	-	-	-
Examengelden	3.3.5	-	-	-
College-, cursus-, les- en examengelden		1.323.633	1.582.860	1.463.373

Vanaf opleidingsjaar 2018-2019 is, onder voorwaarden, het collegegeld voor 1e jaars studenten gehalveerd. De halvering collegegeld wordt gecompenseerd door een verhoging van de rijksbijdrage. Vanaf 2019-2020 is de regeling uitgebreid naar 2e jaars studenten.

In de begroting 2019 is geen rekening gehouden met de halvering collegegeld.

		Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Baten in opdracht van derden	3.4			
Contractonderwijs	3.4.1	-	-	-
Contracten tbv inburgeringsvoorzieningen	3.4.2	-	-	-
Contractonderzoek	3.4.3	27.483	14.000	-
Overige baten werk in opdracht van derden	3.4.4	645.176	620.000	791.805
Baten in opdracht van derden		672.659	634.000	791.805

De baten 2019 onder "Overige baten werk in opdracht van derden" zijn lager dan 2018, omdat er vanaf opleidingsjaar 2018-2019 op locatie Kempel de uitvoering de Master MLI is gestopt.

Uitsplitsing Contractonderzoek

	3.4.3.1	-	-	-
Internationale organisaties	3.4.3.2	-	-	-
Nationale overheden	3.4.3.3	13.333	-	-
NWO/SIA	3.4.3.4	-	-	-
KNAW	3.4.3.5	14.150	14.000	-
Overige non-profit organisaties	3.4.3.6	-	-	-
Bedrijven		-	-	-
Contractonderzoek		27.483	14.000	-

		Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Overige baten	3.5			
Verhuur	3.5.1	70.662	63.500	68.197
Detachering personeel	3.5.2	33.793	-	6.492
Schenking	3.5.3	-	-	-
Sponsoring	3.5.4	-	-	-
Ouderbijdragen	3.5.5	-	-	-
Overige	3.5.6	295.062	211.000	194.812
Overige baten		399.517	274.500	269.501

Uitsplitsing Overige

	3.5.6.1	85.168	60.000	72.785
Studentenbijdrage en bijdrage activiteiten	3.5.6.2	-	1.000	615
Kopieerwerk	3.5.6.3	209.894	150.000	121.412
Diversen		295.062	211.000	194.812
Overige		295.062	211.000	194.812

Bij "Diversen" zijn eenmalige baten opgenomen die ontvangen zijn vanuit MLI.

Overige baten "Detachering personeel" zijn in de begroting 2019 opgenomen onder "Overige".

Vanaf 2019 wordt de bijdrage studenten voor kopieerwerk opgenomen bij de "Studentenbijdrage en bijdrage activiteiten".

Lasten

		31 december 2019		
		Werkelijk	Begroot	Werkelijk
		2019	2019	2018
Personeelslasten	4.1			
Lonen en salarissen	4.1.1	5.840.921	5.709.005	5.366.536
Overige personele lasten	4.1.2	1.368.879	856.450	851.872
Af: uitkeringen	4.1.3	-24.010	-15.000	-59.845
<u>Personeelslasten</u>		<u>7.185.790</u>	<u>6.550.455</u>	<u>6.158.563</u>
<i>Uitsplitsing Lonen en salarissen</i>				
Brutolonen en salarissen	4.1.1.1	4.564.783	4.461.659	4.208.084
Sociale premies	4.1.1.2	558.209	1.247.346	514.630
Pensioenlasten	4.1.1.3	717.929	-	643.822
<u>Lonen en salarissen</u>		<u>5.840.921</u>	<u>5.709.005</u>	<u>5.366.536</u>
<i>Uitsplitsing Overige personele lasten</i>				
Dotaties personele voorzieningen	4.1.2.1	551.321	-	34.003
Personeel niet in loondienst	4.1.2.2	427.864	481.350	494.769
Overig	4.1.2.3	389.694	375.100	323.100
<u>Overige personele lasten</u>		<u>1.368.879</u>	<u>856.450</u>	<u>851.872</u>

Toename van lonen en salarissen wordt, naast de CAO-verhoging, veroorzaakt door toename van aantal FTE en de in 2019 uitgekeerde bonus.

Personele voorzieningen zijn toegenomen door toename in deelname DI M2, aangepaste rekenpercentages bij de jubileumvoorziening en door het opbouwen van een voorziening voorafgaand aan de DI M2.

In de WNT-verantwoording wordt een nadere specificatie verstrekt van de bezoldiging van de topfunctionarissen en beloning van de toezichthouders.

Het personeelsbestand op 31 december is als volgt samen gesteld:

	2019		2018	
	aantal	fte.	aantal	fte.
Docerend personeel	61,0	46,2	56,0	42,6
Onderwijsbeheer personeel (incl.CvB)	29,0	23,1	28,0	22,7
Totaal	90,0	69,3	84,0	65,3

Toename in personeel voornamelijk toe te wijzen aan docerend personeel en gevolg van de gemaakte kwaliteitsafspraken, waarvoor diverse projecten zijn opgestart.

		Werkelijk	Begroot	Werkelijk
		2019	2019	2018
Afschrijvingen	4.2			
Immateriële vaste activa	3.4.1	-	-	-
Materiële vaste activa	3.4.2	717.157	718.300	728.807
<u>Afschrijvingen</u>		<u>717.157</u>	<u>718.300</u>	<u>728.807</u>
<i>Uitsplitsing Materiële vaste activa</i>				
Afschrijving onroerendgoed en terreinen	3.4.2.1	418.618	419.000	418.570
Afschrijving inventaris	3.4.2.2	281.037	271.800	291.588
Afschrijving vervoermiddelen	3.4.2.3	17.502	12.500	18.649
Resultaat activa	3.4.2.4	-	15.000	-
<u>Materiële vaste activa</u>		<u>717.157</u>	<u>718.300</u>	<u>728.807</u>

		Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Huisvestingslasten	4.3			
Huur	4.3.1	-	-	-
Verzekeringen	4.3.2	-	-	-
Onderhoud	4.3.3	79.818	44.000	61.388
Energie en water	4.3.4	100.683	103.000	85.797
Schoonmaakkosten	4.3.5	99.295	101.000	103.240
Heffingen	4.3.6	33.188	35.000	32.477
Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	4.3.7	261.000	261.000	261.000
Overige	4.3.8	-	-	-
Huisvestingslasten		573.984	544.000	543.902

De Kempel maakt gebruik van de overgangsregeling (volgens RJO artikel 4 lid 1c) voor voorziening groot onderhoud.
Verzekeringen zijn opgenomen onder "Administratie en beheerslasten"

		Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Overige lasten	4.4			
Administratie en beheerslasten	4.4.1	635.091	630.980	651.986
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	4.4.2	448.929	408.530	409.234
Dotatie overige voorzieningen	4.4.3	-30.000	-	679
Overige	4.4.4	259.884	218.000	143.149
Overige lasten		1.313.904	1.257.510	1.205.048

Uitsplitsing Administratie en beheerslasten

Administratie en beheer	4.4.1.1	571.868	529.980	581.639
Reiskosten	4.4.1.2	20.896	50.000	22.481
Autokosten	4.4.1.3	9.721	9.000	9.579
Overige beheerslasten	4.4.1.4	32.606	42.000	38.287
Administratie en beheerslasten		635.091	630.980	651.986

Uitsplitsing Inventaris, apparatuur en leermiddelen

Leermiddelen	4.4.2.1	391.830	338.300	356.641
Apparatuur en inventariskosten	4.4.2.2	57.099	70.230	52.593
Inventaris, apparatuur en leermiddelen		448.929	408.530	409.234

De kosten "Administratie en beheer" waren in 2018 extra hoog door niet structureel hoge kosten van accountant, advocaat. In 2019 zijn hierin de eenmalige kosten voor de festiviteiten 150jr Kempel opgenomen.

De werkelijke kosten 2019 "Administratie en beheer" zijn hoger dan begroot door extra kosten bij drukwerk, representatiekosten en auteursrechten.

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	47.332	42.500	71.153
Andere controleopdrachten	-	-	-
Fiscale adviezen	-	-	-
Andere niet-controledienst	-	-	-
Accountantslasten	47.332	42.500	71.153

Alle vermelde bedragen bij "Onderzoek jaarrekening" zijn voor werkzaamheden van Ernst & Young.

WNT-verantwoording

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting de Kempel. Het voor Stichting De Kempel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 138.000.
Onderwijsklasse C (7 ptn) o.b.v. de baten (5-25 miljoen €) 4 ptn, studentenaantal (1-1500) 1 pt en onderwijssector (HBO-onderwijs) 2 ptn

1.a. Vermelding Bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Stichting de Kempel
(bedragen * €1,--)

	R.J.G.M. Verbruggen voorzitter CvB 1/1-31/12	M.J.J. Lemmen lid CvB 1/1-31/12
Functiegegevens		
Aanvang -einde functievervulling in 2019	1	1
Deeltijdfactor in fte	ja	ja
(Fictieve) dienstbetrekking		
Bezoldiging		
Beloning + belastbare onkostenvergoedingen	123.398	106.969
Beloning betaalbaar op termijn	19.625	17.320
<u>Bezoldiging</u>	143.023	124.289
individueel WNT-maximum	138.000	138.000
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	143.023	124.289

motivering overschrijding

De bezoldiging vloeit voort uit schriftelijk overeengekomen afspraken voor in werking treding van de sectorale regeling WNTII, waardoor een beroep wordt gedaan op het overgangsrecht.

Gegevens 2018

	voorzitter CvB 1/1-31/12	lid CvB 1/1-31/12
Functiegegevens		
Aanvang -einde functievervulling 2018	1	1
omvang dienstverband (in fte)	ja	ja
(Fictieve) dienstbetrekking		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.732	103.615
Beloning betaalbaar op termijn	17.879	15.677
<u>Bezoldiging 2018</u>	137.611	119.292
individueel WNT-maximum 2018	133.000	133.000

De topfunctionarissen vervullen geen andere bezoldigde functie in de hoedanigheid van topfunctionaris bij overige WNT-plichtige organisaties.

1.c. Toezichthouders 2019

	R.A.C. van Heugten voorzitter 1/1-31/12	drs.Ch. Ermers lid 1/1-31/12	M. de Veth lid 1/1-31/12	Mr. I.van Geel lid 1/1-31/12	F.A.W.P. Swinkels lid 1/1-31/12
functiegegevens 2019					
Aanvang/einde functievervulling					
Bezoldiging	3.000	2.500	2.500	2.500	2.500
individueel WNT-maximum	20.700	13.800	13.800	13.800	13.800
-/- onverschuldigd betaald	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2019	3.000	2.500	2.500	2.500	2.500

1.c. Toezichthouders 2018

	R.A.C. van Heugten voorzitter 1/1-31/12	drs.Ch. Ermers lid 1/1-31/12	M. de Veth lid 1/1-31/12	Mr. I.van Geel lid 1/1-31/12	F.A.W.P. Swinkels lid 1/1-31/12
functiegegevens 2018					
Aanvang-einde functievervulling					
Bezoldiging	3.000	2.500	2.500	2.500	2.500
individueel WNT-maximum 2018	19.950	13.300	13.300	13.300	13.300

(bedragen * €1,--)

Overzicht declaraties bestuursleden verslagjaar 2019

	R.J.G.M. Verbruggen	M.J.J. Lemmen
Representatiekosten	0	0
Reis- en verblijfkosten binnenland	0	0
Reis- en verblijfkosten buitenland	0	0
Overige onkosten	0	0
Totaal	0	0

Overige functionarissen

In het kader van de WNT II wordt vermeld dat De Kempel in 2019 geen overige functionarissen in dienst heeft gehad waarvan de bezoldiging uitsteeg boven de vastgestelde voor de instelling van toepassing zijnde normbedragen.

Financieel en buitengewoon

		31 december 2019		
		Werkelijk	Begroot	Werkelijk
		2019	2019	2018
Financiële baten en lasten	5			
Rentebaten	5.1	109.969	115.600	121.963
Waardeveranderingen vaste active en beleggingen	5.2	-57.329	-65.000	-62.583
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	5.3	-	-	-
Kosten effecten	5.4	-12.429	-	-
Financiële baten en lasten		40.211	50.600	59.380

De kosten onder "Kosten effecten" zijn in begroting 2019 en in 2018 nog opgenomen bij "Overige lasten".

Bijlage I - Rechtspersoon

Gegevens van de rechtspersoon

Naam instelling: Stichting de Kempel
Adres: Deurneseweg 11
Postcode: 5709 AH
Plaats: Helmond
Brin-nummer: 08-OK
telefoon: 0492-514400
Fax: 0492-516360
email: info@kempel.nl
internetsite: www.kempel.nl

bevoegd gezagnummer: 50338-08OK
naam contactpersoon: R.J.G.M. Verbruggen
telefoon: 0492-514400
email: r.verbruggen@kempel.nl

Samenstelling College van bestuur:

Dhr.drs. R.J.G.M. Verbruggen MBA voorzitter College van Bestuur

De heer Verbruggen is als voorzitter verantwoordelijk voor financiën, huisvesting, facilitaire zaken, personeel, ICT, public relations, externe relaties en medezeggenschap.

De heer Verbruggen is benoemd voor een periode van 5 jaar.

maatschappelijke functies: geen

Dhr.drs. M.J.J. Iemmen lid College van Bestuur

De heer Iemmen is verantwoordelijk voor onderwijs, onderzoek, kwaliteitszorg, externe contacten en public relations.

maatschappelijke functies: lid Raad van Toezicht van BS de Goede Herder - Helmond

Samenstelling Raad van Toezicht per 31-12-2019

De Raad van Toezicht bestaat op 31 december 2019 uit vijf leden, te weten;

Dhr. ing. R.A.C. van Heugten	voorzitter, tevens lid selectie- en remuneratiecommissie
Mevr. mr. I. van Geel	Secretaris
Dhr. Ch. Ermers	Vicevoorzitter, tevens lid auditcommissie
Dhr. F.A.W.P. Swinkels	lid, tevens voorzitter auditcommissie
Dhr. drs. M. de Veth	lid, tevens voorzitter selectie- en remuneratiecommissie

Hoofd- en nevenfuncties

Dhr. ing. R.A.C. van Heugten

Hoofdfunctie: Directeur ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en BV Campus Vastgoed Greenport Venlo.
Relevante nevenfuncties: Lid bestuur Stichting Gehandicaptenzorg gewest Helmond
Lid Stichting Administratiekantoor Ortessa BV
Herbenoeming: 1 juni 2017
Benoemingstermijn tot: 1 juni 2021

Dhr. Ch. Ermers

Hoofdfunctie: geen
Relevante nevenfuncties: geen
Herbenoeming: 1 juli 2016
Benoemingstermijn tot: 1 juli 2020

Dhr. F.A.W.P. Swinkels

Hoofdfunctie: Financieel manager Gielissen Interiors|Exhibitions|Events
Relevante nevenfuncties: geen
Benoeming: 1 januari 2018
Benoemingstermijn tot: 1 januari 2022

Dhr. drs. M. de Veth

Hoofdfunctie: rector-bestuurder Pius X-college
Relevante nevenfuncties: lid dagelijks bestuur samenwerkingsverband passend onderwijs Eindhoven
Voorzitter Raad van Toezicht SNOW
Benoeming: 1 januari 2016
Benoemingstermijn tot: 1-1-2020 (Benoeming is verlengd tot 1-1-2024)

Mevr. mr. I. van Geel

Hoofdfunctie: Eigenaar/advocaat Goorts en Coppens Advocaten Helmond-Deurne
Relevante nevenfuncties: Bestuurslid en penningmeester van Stichting Bedrijventerreinen Helmond
lid bezwarencommissie gemeente Bladel
Benoeming: 1 januari 2017
Benoemingstermijn tot: 1 januari 2021

Bijlage II - Deelnemingen

Meerderheidsdeelnemingen (BV of NV)

niet van toepassing

Beslissende zeggenschap (stichting of vereniging)

niet van toepassing

Overige verbonden partijen (minderheidsdeelnemingen en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteit	Eigen Vermogen 31-12-2019	Resultaat jaar 2019	Totale baten	Art.2:403BW j/n	Deelname %	Consolidatie j/n
Radiant	Coöperatie UA	Ede	4	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	N	11	N

7. OVERIGE GEGEVENS

- Statutaire regeling inzake resultaatbestemming
- Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Statutaire regeling inzake resultaatbestemming

In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen met betrekking tot de bestemming van het resultaat.
De winsten staan ter vrije beschikking van het bestuur.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Het college van bestuur en raad van toezicht van Stichting De Kempel

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting De Kempel te Helmond gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting De Kempel op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de staat van baten en lasten over 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting De Kempel zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van onzekerheid omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en onze controleverklaring daarbij zijn gebaseerd op de condities op het moment dat deze zijn opgemaakt. De situatie verandert van dag tot dag en leidt inherent tot onzekerheid. Ook Stichting De Kempel wordt met deze onzekerheid geconfronteerd, die is uiteengezet in het bestuursverslag op pagina 12, 20 en 37 tot en met 39 en de toelichting opgenomen bij de gebeurtenissen na balansdatum op pagina 65. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderwijsinstelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 30 juni 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. H.E. Oostdijk RA